

fraternitas

GLASILO HRVATSKE PROVINCije SV. JERONIMA FRANJEVACA KONVENTUALACA

Br. 1/2017

Uvodna riječ Provincijala

KREPOST OČINSTVA SV. JOSIPA	3
---------------------------------------	---

Iz Generalne kurije

REVIZIJA USTANOVA REDA	4
VI. POGLAVLJE – 1. SCHEDA	
DUHOVNI UVOD i I. NASLOV	6
VI. POGLAVLJE – 2. SCHEDA	
II., III. i IV. NASLOV	12
VI. POGLAVLJE – 3. SCHEDA	
V., VI., VII., VIII. i IX. NASLOV	21

Iz Provincije

ODRŽANA TRIDESET I PRVA	
SJEDNICA DEFINITORIJA	29
ODRŽANA TRIDESET I DRUGA	
SJEDNICA DEFINITORIJA	30
ODRŽANA TRIDESET I TREĆA	
SJEDNICA DEFINITORIJA	32
KRONIKA PROVINCJSKIH	
DOGAĐAJA	33

VIJESTI IZ PROVINCIIJE	34
----------------------------------	----

FRA IVAN KARLIĆ POSTAO

DOPISNI ČLAN PAMI	34
-----------------------------	----

DUHOVNE VJEŽBE ZA MINISTRANTE

U ZAGREBU	35
---------------------	----

MISIJE U DANSKOJ	35
----------------------------	----

ODRŽAN SUSRET PRIPRAVE**REDOVITOGLA PROVINCJSKOG**

KAPITULA U SISKU	36
----------------------------	----

FRA ZVONIMIR VJEKOSLAV ZLODI**PROSLAVIO 70. OBLJETNICU**

SVEĆENIČKOG REĐENJA	36
-------------------------------	----

ODRŽAN PRVI TURNUS DUHOVNIH

VJEŽBI U ZAGREBU	36
----------------------------	----

SJEDNICA ORGANIZACIJSKOG**I IZVRŠNOG ODBORA ZA
PROSLAVU JUBILEJA 50.****GODIŠNICE PROGLAŠENJA**

SVETIM NIKOLE TAVILIĆA	37
----------------------------------	----

BLAGOSLOV ZAVJETNOG MJESTA

RELIKVIJARA SV. ANTUNA	37
----------------------------------	----

FRANJEVAČKA KORIZMENA

DUHOVNA OBNOVA U SISKU	38
----------------------------------	----

SUSRET DEFINITORIJA HRVATSKE**I SLOVENSKE PROVINCIIJE**

U ZAGREBU	39
---------------------	----

Prilozi

FRA ZVONKO ZLODI – »UMJETNIK ŽIVOTA«	40
---	----

Naši pokojni

DAVOR RELOTA	42
------------------------	----

STJEPAN JAKOVIĆ	42
---------------------------	----

S. CELINA (IVKA) MARJANOVIĆ	42
---------------------------------------	----

Fraternitas
službeno glasilo
*Hrvatske provincije sv. Jeronima
franjevaca konventualaca*

Br. 1/2017

Izdaje:
Hrvatska provincija sv. Jeronima
franjevaca konventualaca
HR – 10000 Zagreb, Sveti Duh 31
tel. (01) 3771 888; fax (01) 3773 754
www.ofmconv.hr
ofmconv@ofmconv.hr

Uradio:
Nikola Šantek

Odgovara:
Josip Blažević
Sveti Duh 31, 10000 Zagreb

Tisak:
Denona d.o.o., Getaldićeva 1, Zagreb

ISSN 1332-7941

uvodna riječ provincijala

KREPOST OČINSTVA SV. JOSIPA

Minulo tromjesečje, draga braćo, osobito je obilježeno završetkom generalne vizitacije, najvećim djelom i provincijske. Svima zahvaljujem na iskrenom i bratskom susretu, a prvom zgodom svakom samostanu poslat ću i pismeno izvješće o obavljenoj vizitaciji i ponekim objekcijama. Razvidna su određena razmimoilaženja, generalno govoreći, oko nekih pitanja ali ni s jedne strane ne manjka dobra volja za razgovor i pronalaženje puta kojim nam kao Provinciji treba ići u ovom vremenu produbljivanja vlastitog identiteta i određivanju provincijskih prioriteta. Sigurno je tek da se novih iskoraka plašimo i više nagnjemo zadražavanju postojećeg stanja. Važnim smatram da se u što većem broju aktivno uključimo u diskusiju i njome, pouzdanjem u Providnost, prokrćimo put prema budućnosti. Tamo gdje mi ne vidimo, ne umijemo, ili nismo sposobni sagledati iz aktualne perspektive i vremena u kojem živimo, neka nam u pomoć priskoči Duh Isusa Krista.

Teško mi je u ovom razdoblju ne spomenuti sv. Josipa koji u Crkvi dobiva sve značajnije mjesto. Osim što je zaziv njegovog imena odnedavno unesen u sve misne kanone, povodom obljetnice 330 godina otkako ga je Hrvatski sabor jednoglasno izabrao za zaštitnika Domovine kardinal Bozanić proglašio je Godinu sv. Josipa, za Zagrebačku nadbiskupiju, koja će trajati od Josipova ove godine do Josipova 2018. godine. Premda se ne možemo usporediti s velikim svetištima sv. Josipa, poput onog Nacionalnog svetišta u Karlovcu, ipak smijemo spomenuti da u Provinciji imamo župu sv. Josipa Radnika u Galdovu. Prigoda je sve dublje pronicati u kreposti sv. Josipa i stavljati ih za uzor naslijedovanja sebi i vjernicima koji su nam povjereni, osobito mladićima, muževima i očevima. Svijest i razvoj teološke misli o značenju sv. Josipa u povijesti spasenja razvijali su se sporije nego bi se moglo prepostaviti i očekivati. Riječi Izidora iz Isla, učenog teologa i propovjednika iz 16. stolje-

ća, vrijedne su da ih se spomenemo u navedenom kontekstu.

»Bog je uzvisio i proslavio svetog Josipa na slavi svojega Imena, postavivši ga Poglavarom i Zaštitnikom Vojujuće Crkve. Njegova slava niti izdaleka nije dosegla svoj vrhunac. Kao što prije Posljednjeg suda svi narodi moraju upoznati Ime, te se pokloniti i častiti jedinoga istinskoga Boga, tako moraju častiti i dugo skrivene, a opet neprocjenjive darove kojih je sveti Josip bio primateljem. Da, njemu će biti dani svi darovi.

U tom će povlaštenom vremenu Gospodin podariti pronicaviju inteligenciju umovima i srcima svojih odabranika; ona će tada pretraživati srce svetog Josipa, da bi tamo pronašla divljenja do stojno blago, kakvo patrijarsi Starog zakona nikad nisu našli niti mu se nadali. Taj će veličanstveni izljev svjetlosti i slave biti posebnim djelom svetih anđela. Tako će onaj koji je prvi među Svetima na Nebu i na zemlji zauzeti prvo mjesto koje mu pripada.«

Svaki broj Fraternitasa svojevrsna je memorija događanja u našoj Provinciji kroz proteklo razdoblje pa, u tom smislu, ni ovaj broj ne predstavlja iznimku. Predajemo ga svakome od vas, draga braćo, sa željom da međusobno razvijamo krepot očinstva koja je osobito blistala u život sv. Josipa. Muškarac se ostvaruje kroz očinstvo, fizičko ili duhovno. Ovo potonje naš je izbor. Neka nam sv. Josip isprosi od Gospodina očinsku nježnost, brižnost i pažnju, jednih za druge, koja nas utvrđuje u našem pozivu, ljudskom dostojanstvu, i međusobnom bratskom uvažavanju za kojim svi više čeznemo.

S tim željama izražavam Vam i čestitke prigodom Kristovog Uskrsnuća!

*fra Josip Blažević,
provincijalni ministar*

iz generalne kurije

REVIZIJA USTANOVA REDA

**TRAJNA FORMACIJA
REDA MANJE BRAĆE KONVENTUALACA
ŠESTOGODIŠTE 2013-2019
siječanj – lipanj 2017.**

VI. POGLAVLJE – 1. SCHEDA

DUHOVNI UVOD I I. NASLOV: NOSIOCI VLASTI U REDU

POSTOJEĆE VI. poglavlje Duhovni uvod	Prijedlog VI. poglavlja Duhovni uvod	OBRAZLOŽENJE
	<p>a) <i>Izvor svake vlasti za braću je Trojedini i Jedan Bog:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Otac, kojemu sveti Franjo upravlja ovu molitvu: »Svemo-gući, vječni, pravedni i milosrd-ni Bože, daj nama bijednicima da zbog tebe činimo ono što zna-mo da ti hoćeš, i da uvijek hoće-mo što je tebi milo, da iznutra očišćeni, iznutra rasvijetljeni i zapaljeni ognjem Svetoga Duha, mognemo naslijedovati stope tvoga ljubljenoga Sina, Gospodi-na našega Isusa Krista«.</i> - <i>Sin, o kojem Serafski otac govo-ri: »Sada pak, pošto smo osta-vili svijet, nemamo ništa drugo činiti, osim da brižno slijedimo volju Gospodinovu i da se njemu sviđamo«. Njegovo Evandelje je oblik života i vrhovna norma braće: »Dakle, držimo riječi, ži-vot i nauk i sveto Evandelje ono-ga, koji se udostojao moliti za nas«.</i> - <i>Duh Sveti, vodi braću u naslje-dovanju Krista: on je »generalni ministar Reda«; braća »iznad svega moraju imati Gospodnjeg Duha i njegovo sveto djelova-nje«.</i> 	Uvrstili smo novi paragraf kako bi kako bi omeđili službu vlasti u bogatijem teološkom pogledu, navodeći tekstove franjevačkih izvora.

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>Duhovni uvod</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>Duhovni uvod</i>	OBRAZLOŽENJE
a) Budući da Apostolska Stolica običava uslišati pobožne molbe i dobrostivom naklonošću udovoljiti opravdanim željama molitelja, stoga je vrhovni svećenik svojom apostolskom vlašću potvrdio Pravilo Reda. Tako je Crkva, bilo što je odobrenjem Pravila postavila temelje upravnoj vlasti, bilo što je dio svoje vrhovne jurisdikcije povjerila vlastima Reda, poglavare istoga Reda pripojila sebi kao sudionike svoje vrhovne službe u upravi bratstva. Braća koja su nosioci vlasti neka je vrše u duhu Utetmeljitelja. »A braća podložnici neka se sjete da su se radi Boga odrekli vlastite volje. Zato im strogo naređujem da svoje ministre slušaju u svemu što su Gospodinu obećali obdržavati, a ne protivi se duši i našemu Pravilu.« (Potvrđeno pravilo, 10)	b) Honorije III. je 1223 potvrdio i ukrijepio Pravilo sv. Franje svojom apostolskom vlašću. Crkva je uvijek <i>u svojem učenju direktno vršila i vrši svoju vlast nad braćom</i> , ali je davala vlast i daje vlast u dijelu svojeg upravljanja vlasti Reda.	Podijelili smo ovaj paragraf u dva kako bi naglasili vlast Crkve i franjevački duh vlasti ministara
	c) Braća koja su nosioci vlasti neka je vrše u duhu Utetmeljitelja: <i>»Provincijali pak neka ih prime ljubazno i dobrostivo i neka im budu tako bliski, da braća mogu s njima govoriti i činiti kao gospodari sa svojim slugama. Nai-me, tako treba biti da provincijali budu sluge sve braće.«</i> . »Oni koji su postavljeni nad drugima, neka se tim starješinstvom toliko hvale, koliko bi se hvalili kada bi bili određeni za službu da braći peru noge«. Svaki ministar »neka prema pojedinoj svojoj braći bude milosrdan kao što bi htio da se njemu iskaže milosrđe kad bi bio u sličnoj prilici (usp. Mt 7, 12)«.	<i>Dodali smo dva svetofranjevačka citata preuzeta iz dosadašnjeg paragrafa c.</i>
	d) Braća »neka se sjete da su se radi Boga odrekli vlastite volje. Zato im strogo naređujem da svoje ministre slušaju u svemu što su Gospodinu obećali obdržavati, a ne protivi se duši i našemu Pravilu.«	

POSTOJEĆE VI. poglavlje Duhovni uvod	Prijedlog VI. poglavlja Duhovni uvod	OBRAZLOŽENJE
b) Kakav mora biti ministar general ove obitelji, o tome je sam Serafski otac nekom bratu, koji ga je za to pitao, odgovorio ovako: »Mora biti čovjek vrlo ozbiljna života, velike razboritosti, dobra glasa. Čovjek sloboden od posebna prijateljevanja, da ne bi, dok neke voli više, svima bio na sablazan. Čovjek, koji se rado posvećuje molitvi. Mora biti čovjek koji pristranošću ne stvara sramotne zakutke, te koji se za malene i jednostavne ne brine manje nego za učene i više. Čovjek koji, sve ako mu je i dano da se ističe znanjem, mora još više ponašanjem odavati sliku iskrene jednostavnosti i gajiti krepost. Čovjek koji mora prezirati novac, glavnog upropastitelja našega zvanja i savršenosti. Čovjek koji treba tješiti žalosne, jer je on posljednje utočište onima koji trpe i da ne bi, ako bi u njega ponestalo spasonosna lijeka, prevladala u slabima bolest očaja. Da bi drske privrebljene blagosti, neka sam bude ponizan, i neka ustupi nešto od svoga prava da bi dušu pridobio za Krista. Odbjeglima iz Reda, kao izgubljenim ovcama, neka ne zatvara svoje milosrđe, imajući na umu da su napasti tako žestoke da mogu dovesti i do takva slučaja. Želio bih da ga svi poštiju kao Kristova zamjenika i da mu se svom dobrohotnošću pribavi sve što mu je potrebno. A trebalo bi da se ne raduje častima, niti naslađuje većma zbog priznanja nego pogrda. Konačno, mora biti takav da nipošto ne bi iz pohlepe da sačuva vlast okaljao muževnu pravednost, te da toliku službu smatra više teretom nego čašću. Da se pak iz pretjerane blagosti ne bi rodila mlitavost, niti iz prevelike popustljivosti rasap stege, premda nastojeći da svima bude drag, neka isto tako bude strah onima koji čine zlo. Eto, takav bi morao biti ministar general.« (2 Cel, 185-186)	e) Kakav bi morao biti Generalni ministar ove obitelji, o tome je sam Serafski otac nekom bratu, koji ga je za to pitao, odgovorio ovako: »Mora biti čovjek vrlo ozbiljna života, velike razboritosti, dobra glasa. Čovjek sloboden od posebna prijateljevanja, da ne bi, dok neke voli više, svima bio na sablazan. Čovjek, koji se rado posvećuje molitvi. Mora biti čovjek koji pristranošću ne stvara sramotne zakutke, te koji se za malene i jednostavne ne brine manje nego za učene i više. Čovjek koji, sve ako mu je i dano da se ističe znanjem, mora još više ponašanjem odavati sliku iskrene jednostavnosti i gajiti krepost. Čovjek koji mora prezirati novac, glavnog upropastitelja našega zvanja i savršenosti. Čovjek koji treba tješiti žalosne, jer je on posljednje utočište onima koji trpe i da ne bi, ako bi u njega ponestalo spasonosna lijeka, prevladala u slabima bolest očaja. Da bi drske privrebljene blagosti, neka sam bude ponizan, i neka ustupi nešto od svoga prava da bi dušu pridobio za Krista. Odbjeglima iz Reda, kao izgubljenim ovcama, neka ne zatvara svoje milosrđe, imajući na umu da su napasti tako žestoke da mogu dovesti i do takva slučaja. Želio bih da ga svi poštiju kao Kristova zamjenika i da mu se svom dobrohotnošću pribavi sve što mu je potrebno. A trebalo bi da se ne raduje častima, niti naslađuje većma zbog priznanja nego pogrda. Konačno, mora biti takav da nipošto ne bi iz pohlepe da sačuva vlast okaljao muževnu pravednost, te da toliku službu smatra više teretom nego čašću. Da se pak iz pretjerane blagosti ne bi rodila mlitavost, niti iz prevelike popustljivosti rasap stege, premda nastojeći da svima bude drag, neka isto tako bude strah onima koji čine zlo.	Podijelili smo ovaj paragraf u dva, kako bismo naglasili služenje generalnog ministra i njegovog defitorija.

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>Duhovni uvod</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>Duhovni uvod</i>	OBRAZLOŽENJE
	f) O suradnicima Generalnog ministra blaženi Franjo govori: »Želio bih da ima suradnike urešene čestitošću, koji bi, poput njega, svima bili uzorom: otporni na uživanje, postojani u nevoljama i tako primjerene ljubaznosti da sve koji bi došli k njima prime sa svom radošću.«	
	g) Provincijalne ministre – a ovo važi i za kustose – Serafski otac »je htio takve da njihova prijaznost i dobrohotnost prema onim najmanjima bude tolika da se bez straha mogu povjeriti njihovoj ljubaznosti kad pogriješe. Htio je da blago zapovijedaju, milostivo primaju uvrede, da većma budu spremni nepravde podnositi negoli ih nanositi, da budu neprijatelji pogrešaka, a liječnici onih koji grijese. Htio je napokon da budu takvi da bi njihov život ostalima mogao biti ogledalo stege.«	<i>Dodali smo ovaj paragraf o postupanju provincijalnog ministra prema braći.</i>
c) »U ime Gospodnje! Sva braća koja su postavljena za ministre i služe ostale braće neka svoju braću porazmjesti po krajevima i mjestima u kojima i sami prebivaju, neka ih često pohađaju, te duhovno opominju i učvršćuju... I neka se ministri i služe sjete što govori Gospodin: 'Nisam došao da mi se služi, nego da služim' te da im je povjerena briga za duše braće, za koje će, ako bi tko propao zbog njihove krivnje i zla primjera, morati na sudnji dan polagati račun pred Gospodinom Isusom Kristom.« (Nepotvrđeno pravilo, 4) »Oni koji su postavljeni nad ostalima, neka se zbog toga predstojništva isto toliko raduju kao kad bi im bila povjerena služba da braći peru noge.« (Opomene, 4) »Kome je povjereni da ga slušaju...neka bude... sluga ostale braće. I prema pojedinoj svojoj braći neka ima i iskazuje milosrđe što bi ga sebi želio kad bi se našao u sličnoj prigodi. I neka se ne srdi na brata zbog njegova grijeha, već neka ga sa svom strpljivošću i poniznošću dobrostivo opominje i podnosi.« (Pismo vjernicima, II)	h) »U ime Gospodnje! Sva braća koja su postavljena za ministre i služe ostale braće neka svoju braću porazmjesti po krajevima i mjestima u kojima i sami prebivaju, neka ih često pohađaju, te duhovno opominju i učvršćuju... I neka se ministri i služe sjete što govori Gospodin: 'Nisam došao da mi se služi, nego da služim' te da im je povjerena briga za duše braće, za koje će, ako bi tko propao zbog njihove krivnje i zla primjera, morati na sudnji dan polagati račun pred Gospodinom Isusom Kristom.« <i>Iz ovog paragrafa prebacili smo dva svetofranjevačka citata u paragraf c predložen od nas</i>	

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>Duhovni uvod</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>Duhovni uvod</i>	OBRAZLOŽENJE
d) Blaženi je Franjo smatrao bratske kapitule od najveće važnosti također i za unapređenje uprave Reda. Naime, »kad se već umnožio broj braće, brižljivi je otac započeo...sazivati braću na generalni kapitul, da bi ...svakome dodijelio njegov dio poslušnosti« (Sv. Bonaventura, Legenda major, IV, 10); a svima se obratio riječima što ih je zatim u pismu uputio budućim kapitulima, da bi braća, pročitavši ga pažljivo, učinila sve što služi njegovu opsluživanju u čitavom Redu. »Poslušajte, djeco Gospodinova i moja braćo, čujte riječi moje. Priklonite uho svoga srca i pokorite se glasu Sina Božjega. Svim svojim srcem opslužujte njegove zapovijedi i svom dušom ispunite njegove savjete. Hyalite ga jer je dobar i uzvisujte ga u svim djelima svojim, jer vas je zato poslao po cijelom svijetu da riječju i djelom posvjedočite njegov glas te postignete da svi upoznaju kako nema svemogućega osim njega. Ustrajte u stezi i svetoj poslušnosti, te dobrom i čvrstom odlukom izvršujte ono što ste mu obećali.« (Pismo Redu).	i) Sveti Franjo je smatrao bratske kapitule od najveće važnosti također i za unapređenje uprave Reda. Naime, »kad se već umnožio broj braće, brižljivi je otac započeo...sazivati braću na generalni kapitul, da bi ...svakome dodijelio njegov dio poslušnosti«. <i>Braći okupljenoj na kapitulu</i> se obratio riječima što ih je zatim u pismu uputio budućim kapitulima, da bi braća, pročitavši ga pažljivo, učinila sve što služi njegovu opsluživanju u čitavom Redu. »Poslušajte, djeco Gospodinova i moja braćo, čujte riječi moje. Priklonite uho svoga srca i pokorite se glasu Sina Božjega. Svim svojim srcem opslužujte njegove zapovijedi i svom dušom ispunite njegove savjete. Hyalite ga jer je dobar i uzvisujte ga u svim djelima svojim, jer vas je zato poslao po cijelom svijetu da riječju i djelom posvjedočite njegov glas te postignete da svi upoznaju kako nema svemogućega osim njega. Ustrajte u stezi i svetoj poslušnosti, te dobrom i čvrstom odlukom izvršujte ono što ste mu obećali.«	<i>Podijelili smo ovaj paragraf na dva jer govori o dvije različite teme.</i>

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>Duhovni uvod</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>Duhovni uvod</i>	OBRAZLOŽENJE
	j) »Na provincijskim pak kapitulima, kojima nije mogao osobno prisustvovati, bio je nazočan velikim zanimanjem za upravu, žarkom molitvom i djelotvornim blagoslovom«, da bi tako spomenuti kapituli nastojali s odgovornošću raspraviti »sve što se tiče Boga«. Također su i samostanskim kapitulima već prve, a zatim i slijedeće, Ustanove stavile u zadatak da promiču upravu bilo kojeg bratstva u Redu ili provincijama.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>I. naslov: Nosioci vlasti u Redu</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>I. naslov: Služba vlasti u Redu</i>	OBRAZLOŽENJE
155 - Da bi se pravilno uredili život i djelovanje svega bratstva i prikladnim sredstvima trajno središvali, u Redu postoje nosioci vlasti, a to su kapituli i poglavari.	178. <i>Služba vlasti u Redu obnaša se</i> na kapitulima i od <i>ministara, kustosa i gvardijana</i> . Cilj ove službe je pravilno uređenje života i <i>poslanja</i> bratstva.	<i>Jezično smo obnovili tekst.</i>
156 - §1. Nositelj i izvršilac vrhovne vlasti u cijelom Redu jest generalni kapitul.	179. §1. Nositelj i izvršilac vrhovne vlasti u cijelom Redu jest generalni kapitul, poseban <i>znak bratskog jedinstva i zajedništva</i> .	<i>Jezično smo obnovili tekst.</i>
§2. Glavni je nositelj i izvršilac vlasti u pojedinim provincijama i njihovim kustodijama provincijski kapitul.	§ 2. Glavni je nositelj i izvršilac vlasti u pojedinim provincijama i njihovim kustodijama provincijski kapitul.	
§3. U generalnim kustodijama glavni je nositelj vlasti vlastiti kapitul, a vrši je prema propisu Generalnih statuta.	§3. U generalnim kustodijama glavni je nositelj vlasti vlastiti kapitul, a vrši je prema propisu Generalnih statuta.	
§4. Samostanskom kapitolu pripada vlast prema propisu Ustanova, te Generalnih i provincijskih statuta.	§4. Samostanskom kapitolu pripada vlast prema propisu Ustanova, te Generalnih i provincijskih statuta.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>I. naslov: Nosioци vlasti u Redu</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>I. naslov: Služba vlasti u Redu</i>	OBRAZLOŽENJE
157 - § 1. Poglavari Reda, bili oni viši ili mjesni, neka vrše vlast prema propisu općeg i vlastitog prava (kan. 596, § 2; 129, § 1). Isti vrše crkvenu jurisdikciju bilo na unutarnjem području savjesti, bilo izvan područja savjesti (kan. 274, § 1). Prije nego će preuzeti službu, moraju učiniti ispovijest vjere pred kapitolom, ili, ako je slučaj takav, pred višim poglavarem (kan. 833, 8°).	180. §1. <i>Ministri, kustosi i gvardijani</i> , neka vrše vlast prema propisu općeg i vlastitog prava. Isti vrše crkvenu jurisdikciju bilo na unutarnjem području savjesti, bilo izvan područja savjesti. Prije nego će preuzeti službu, moraju učiniti ispovijest vjere pred kapitolom, ili, ako je slučaj takav, pred višim poglavarem.	
§ 2. Viši poglavari koji naše Ustane-ve nazivaju ordinarijima jesu: generalni ministar za čitav Red, provincijalni ministar za svoju provinciju, generalni kustos i provincijski kustos, svaki za svoju kustodiju, kao i njihovi zamje-nici dok vrše svoju službu, prema propisu Ustanova, čl. 167, § 3.	§ 2. Viši poglavari koji naše Ustane-ve nazivaju ordinarijima jesu: generalni ministar za čitav Red, provincijalni ministar za svoju provinciju, generalni kustos i provincijski kustos, svaki za svoju kustodiju, kao i njihovi zamje-nici dok vrše svoju službu, prema propisu Ustanova, čl. 190, §3.	
158 - § 1. Nevaljan je onaj čin pogla-vara kada mu je potreban, prema propisu prava, savjet ili pristanak, a taj savjet ili pristanak iz bilo kojeg razloga nije zatražio, kada, ako se zahtijeva pristanak, postupi protiv donesene odluke.	181 - § 1. Nevaljan je onaj čin mi-nistra, kustosa ili gvardijana kada mu je potreban, prema propisu prava, savjet ili pristanak, a taj savjet ili pristanak iz bilo kojeg razloga nije zatražio, kada, ako se zahtijeva pristanak, postupi pro-tiv donesene odluke.	
§ 2. Pristanak i savjet neka se traže zajednički, osim ako Generalni statuti ne određuju drukčije, kad se radi samo o traženju savjeta. Uvijek pak mora iz zapisnika biti vidljivo da je savjet ili pristanak bio pravilno zatražen i dobiven.	§ 2. Pristanak i savjet neka se traže zajednički, osim ako Generalni statuti ne određuju drukčije, kad se radi samo o traženju savjeta. Uvijek pak mora iz zapisnika biti vidljivo da je savjet ili pristanak bio pravilno zatražen i dobiven.	
159 - §1. Kapitul i definitorij neka vjerno ispunjavaju povjerenu im zadaču i neka svaki od njih na sebi vlastiti način odražava su-djelovanje i brigu svih članova, na opće dobro čitavog bratstva.	182 - §1. Kapitul i definitorij neka vjerno ispunjavaju povjerenu im zadaču i neka svaki od njih na sebi vlastiti način odražava su-djelovanje i brigu svih članova, na opće dobro čitavog bratstva.	
§2. Poslovi koji po pravilu spadaju na kapitol ne smiju se prepustiti na rješavanje odgovarajućem definatoriju, osim iz teškog razloga, što ga treba odobriti kapitol dvo-trećinskom većinom glasova.	§2. Poslovi koji po pravilu spadaju na kapitol ne smiju se prepustiti na rješavanje odgovarajućem definatoriju, osim iz teškog razloga, što ga treba odobriti kapitol dvo-trećinskom većinom glasova.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje I. naslov: Nosioci vlasti u Redu	Prijedlog VI. poglavlja I. naslov: Služba vlasti u Redu	OBRAZLOŽENJE
§3. Dopušteno je na kapitol i definitorij pozvati stručnjake, pa i svjetovnjake, da bi se zatražio njihov savjet.	§3. Dopušteno je na kapitol i definitorij pozvati stručnjake, pa i svjetovnjake, da bi se zatražio njihov savjet.	
160 - §1. Za valjanost kapitularnih čina traži se prisutnost dvije trećine glasača.	183. §1. Za valjanost kapitularnih čina traži se prisutnost dvije trećine glasača.	
§2. U definitorijima se također traži prisutnost dviju trećina,, osim kad se predviđa da će više glasača biti spriječeno preko tjedan dana, a stvar je hitna. U tim slučajevima dovoljna je absolutna većina.	§2. U definitorijima se također traži prisutnost dviju trećina,, osim kad se predviđa da će više glasača biti spriječeno preko tjedan dana, a stvar je hitna. U tim slučajevima dovoljna je absolutna većina.	
§3. Za rješavanje pojedinih poslova traži se i dovoljan je pristanak absolutne većine prisutnih, osim ako se za neki slučaj izričito drukčije određuje.	§3. Za rješavanje pojedinih poslova traži se i dovoljan je pristanak absolutne većine prisutnih, osim ako se za neki slučaj izričito drukčije određuje.	

PITANJA ZA RASPRAVU O USTANOVAMA

1. Jesi li se duhovno pronašao u ovome tekstu?
2. Vjeruješ li da bi tebi i tvojoj zajednici ovaj tekst mogao pomoći živjeti bolje odnos s Bogom?
3. Koje biste izmjene nacrtala teksta predložili, i iz kojih razloga? Molimo vas, zapišite ih!

N. B. Podsjećamo tajnika samostanskoga kapitula neka NAJKASNJIJE DO 31. SRPNJA 2017. referentu jurisdikcije uputi izvadak iz zapisnika samostanskih kapitula koji su se bavili izmjenama što ih samostanski kapitol želi predložiti, kao i njihovim razlozima.

**TRAJNA FORMACIJA
REDA MANJE BRAĆE KONVENTUALACA
ŠESTOGODIŠTE 2013-2019
siječanj – lipanj 2017.**

**VI. POGLAVLJE – 2. SCHEMA
VI. POGLAVLJE USTANOVA: UPRAVA REDA**

**II. NASLOV: SLUŽBE
III. NASLOV: GENERALNI KAPITUL
IV. NASLOV: GENERALNI MINISTAR I NJEGOV DEFINITORIJ**

POSTOJEĆE VI. poglavje <i>II. naslov: Službe</i>	Prijedlog VI. poglavija <i>II. naslov: Službe</i>	OBRAZLOŽENJE
161 - § 1. Braća pozvana u neku službu neka je u duhu služenja ponizno prime i što savjesnije ispunjuju.	184. §1. Braća pozvana u neku službu neka je u duhu služenja ponizno prime i što savjesnije i marljivije izvršavaju.	<i>Nadodali smo svojstvo važno za izvršavanje službe.</i>
§ 2. Za službe u Redu prikladna su svečano zavjetovana braća koja posjeduju osobine propisane kanonskim i našim posebnim pravom.	§2. Za službe u Redu prikladna su svečano zavjetovana braća koja posjeduju osobine propisane kanonskim i našim posebnim pravom.	
162 - § 1. Generalne su službe: služba ministra, vikara, prokuratora, asistenta i tajnika.	185. §1. Generalne su službe: služba ministra, vikara, definitora , tajnika, prokuratora i ekonoma.	<i>Generalni prokurator je pojasnio koje su crkvene službe.</i>
§ 2. Provincijske su službe: služba ministra, vikara, definitora, tajnika, kapitularnog kustosa.	§2. Provincijske su službe: služba ministra, vikara, definitora, tajnika i ekonoma.	
§ 3. Službe koje se vode kao provincijske: služba generalnog i provincijskog kustosa i njihovih vikara i definitora.	§3. Kustodijske su službe: služba kustosa, vikara, definitora, tajnika i ekonoma.	<i>Jezično smo obnovili tekst slijedeći jezik prethodnih paragrafa.</i>
§ 4. Samostanske su službe: služba gvardijana i samostanskog vikara.	§4. Samostanske su službe: služba gvardijana i samostanskog vikara.	
§ 5. Sve ostale službe uzimaju se u širem smislu i u ovim se Ustanovama nazivaju dužnosti.	§5. Sve ostale službe uzimaju se u širem smislu i u ovim se Ustanovama nazivaju dužnosti.	
	§6. Budući da je Red franjevaca konventualaca bratstvo, sva svečano zavjetovana braća mogu obavljati sve službe, osim onih koje proizlaze iz svećeničkog reda.	<i>Predložili smo ovaj novi paragraf u slučaju da kapitol prihvati prijedlog A u br. 1 §3 predloženu od nas. Ako kapitol prihvati prijedlog B ovaj paragraf je nepotreban. Sadržaj i jezik su već potvrđeni od kongregacije u ustanovama kapucina.</i>

POSTOJEĆE VI. poglavlje II. naslov: Službe	Prijedlog VI. poglavlja II. naslov: Službe	OBRAZLOŽENJE
163 - § 1. Sve se službe, generalne, provincijske i one poput provincijskih, podjeljuju na dotičnim kapitulima izborom glasovnicama, osim ako nije drugačije određeno. Ako neka služba ostane nepopunjena izvan kapitula, preuzimaju je snagom zakona vikari sve do novog izbora. Popunjavanje ostalih službi vrši dotični ministar sa svojim definitorijem.	186. §1. Sve se službe, generalne, provincijske i one poput provincijskih, podjeljuju na dotičnim kapitulima izborom glasovnicama, osim ako nije drugačije određeno. Ako neka služba ostane nepopunjena izvan kapitula, preuzimaju je snagom zakona vikari sve do novog izbora. Popunjavanje ostalih službi vrši dotični ministar sa svojim definitorijem.	
§ 2. Gvardijane postavlja provincijski kapitol, ili izvan kapitula iz opravdanog razloga ministar provincijal sa svojim definitorijem, i to glasovanjem i na prijedlog istoga ministra. Vikara na isti način bira samostanski kapitol. Predloženi kandidati za ove službe moraju biti svečano zavjetovani bar već dvije godine (usp. kan. 623).	§2. Gvardijane postavlja provincijski kapitol, ili izvan kapitula iz opravdanog razloga ministar provincijal sa svojim definitorijem, i to glasovanjem i na prijedlog istoga ministra. Vikara na isti način bira samostanski kapitol. Predloženi kandidati za ove službe moraju biti svečano zavjetovani najmanje dvije godine.	
§ 3. Dužnosti se pak dodjeljuju glasovanjem ili imenovanjem, kako je već za pojedine od njih određeno u Ustanovama ili statutima.	§ 3. Dužnosti se pak dodjeljuju glasovanjem ili imenovanjem, kako je već za pojedine od njih određeno u Ustanovama ili statutima.	
164 - § 1. Pri izboru treba se pridržavati općeg i našega posebnog prava. Ipak, uz izuzetak onoga što je propisano §2 i 3, neka se smatra izabranim, i kao takvim neka ga predsjednik izbornog skupa proglaši, onaj koji je, odbivši nevažeće glasove, dobio absolutnu većinu glasova, ili je, nakon dva neuspjela glasovanja, u trećem dobio relativnu većinu; međutim, ako bi broj glasova nakon trećeg glasovanja bio jednak, smatra se izabranim onaj koji je stariji po svečanim zavjetima, a zatim po dobi.	187. §1. Pri izboru treba se pridržavati općeg i našega posebnog prava. Ipak, uz izuzetak onoga što je propisano §2 i 3, neka se smatra izabranim, i kao takvim neka ga predsjednik izbornog skupa proglaši, onaj koji je, odbivši nevažeće glasove, dobio absolutnu većinu glasova, ili je, nakon dva neuspjela glasovanja, u trećem dobio relativnu većinu; međutim, ako bi broj glasova nakon trećeg glasovanja bio jednak, smatra se izabranim onaj koji je stariji po svečanim zavjetima, a zatim po dobi.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>II. naslov: Službe</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>II. naslov: Službe</i>	OBRAZLOŽENJE
<p>§ 2. Za treći i posljednji neposredni izbor za istu službu traži se kvalificirana, tj. dvotrećinska većina glasova, a ta se većina mora postići u prvom ili drugom glasovanju. Isti propis o kvalificiranoj većini glasova vrijedi i za treće i posljednje neposredno postavljanje gvardijana u istoj kući. Neka se pazi da braća dulje vremena ne vrše neprekidno službu upravljanja (kan 624, § 2).</p>	<p>§2. Za treći i posljednji neposredni izbor za istu službu traži se kvalificirana, tj. dvotrećinska većina glasova, a ta se većina mora postići u prvom ili drugom glasovanju. Isti propis o kvalificiranoj većini glasova vrijedi i za treće i posljednje neposredno postavljanje gvardijana u istoj kući. Neka se pazi da braća dulje vremena ne vrše neprekidno službu upravljanja.</p>	
	<p>§3. Izbor u službu ministra ili kustosa je ograničen na dva uzaštopna mandata.</p>	<p><i>Generalni definitorij je uvrstio ovaj novi paragraf zbog slijedećih motiva:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Aktualne ustanove napisane su kada je mandat trajao tri godine; opaža se velika razlika između tri mandata od tri godine i tri mandata od četiri godine.</i> 2. <i>Opaža se čest zamor ministra u trećem mandatu.</i> 3. <i>Opaža se izvjesna pasivnost fratra u trećem mandatu.</i>
<p>§ 3. Za izbor generalnog ministra i provincijala, kao i generalnog kustosa, dopušta se pet glasovanja. Poslije drugoga neuspjelog biranja pravo pasivnog glasa gube oni kandidati za koje se traži kvalificirana većina. U petom glasovanju pravo pasivnog glasa imaju samo dvojica, koja su u četvrtom glasovanju postigla relativnu većinu; ako je više njih dobilo istu većinu, svi su kandidati, i u petom glasovanju nemaju pravo aktivnog glasa; izabran je onaj koji je postigao relativnu većinu glasova, a u slučaju jednakog broja glasova, stariji po svečanim zavjetima, a zatim po dobi.</p>	<p>§4. Za izbor generalnog ministra i provincijala, kao i generalnog kustosa, dopušta se pet glasovanja. Poslije drugoga neuspjelog biranja pravo pasivnog glasa gube oni kandidati za koje se traži kvalificirana većina. U petom glasovanju pravo pasivnog glasa imaju samo dvojica, koja su u četvrtom glasovanju postigla relativnu većinu; ako je više njih dobilo istu većinu, svi su kandidati, i u petom glasovanju nemaju pravo aktivnog glasa; izabran je onaj koji je postigao relativnu većinu glasova, a u slučaju jednakog broja glasova, stariji po svečanim zavjetima, a zatim po dobi.</p>	

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>II. naslov: Službe</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>II. naslov: Službe</i>	OBRAZLOŽENJE
§ 4. Ministar general neka se postavi kanonskim izborom prema propisu Ustanova, 61. 164, § 3. I ostali poglavari neka se također postavljaju u službu prema propisu Ustanova, ali tako da tih, ako su izabrani, prema propisu prava (kan. 179, §1-5) treba potvrditi viši poglavarski, a ako ih imenuje poglavarski, potrebno je da se prethodno prikladno posavjetuje.	§5. Generalni ministar neka se postavi kanonskim izborom prema propisu Ustanova, 61. 187 , §3. I ostali ministri, kustosi i gvardijani neka se također postavljaju u službu prema propisu Ustanova, ali tako da ih, ako su izabrani, prema propisu prava (kan. 179, § 1-5) treba potvrditi viši poglavarski, a ako ih imenuje poglavarski, potrebno je da se prethodno prikladno posavjetuje.	
165 - § 1. Generalne se službe podjeljuju na šest godina; provincijske se pak službe, i one poput provincijskih, kao i samostanske, podjeljuju na četiri godine.	188. §1. Generalne se službe podjeljuju na šest godina, a provincijske, kustodijske i samostanske se podjeljuju na četiri godine.	
§ 2. Dužnosti koje podjeljuje generalni kapitol traju šest godina ako su generalne, inače četiri godine. Dužnosti pak povjerene imenovanjem mogu trajati na određeno ili neodređeno vrijeme, ali nikad preko četiri godine, no mogu se ipak obnavljati.	§2. Dužnosti koje podjeljuje generalni kapitol traju šest godina ako su generalne, inače četiri godine. Dužnosti pak povjerene generalnim imenovanjem mogu trajati na određeno ili neodređeno vrijeme, ali nikad više od šestogodišnjeg mandata koji traje , no mogu se ipak obnavljati.	<i>Podijelili smo ovaj paragraf u dva zbog jasnoće.</i> <i>Utvrđili smo vrijeme dužnosti koje se podudaraju s mandatom generalnih službi.</i>
	§2. Dužnosti koje podjeljuje provincijski ili kustodijski kapitol traju četiri godine. Dužnosti pak povjerene provincijskim/kustodijskim imenovanjem mogu trajati na određeno ili neodređeno vrijeme, ali nikad više od četverogodišnjeg mandata koji traje , no mogu se ipak obnavljati.	
166 - § 1. Da bi se promicala povezanost bratstva i sloga braće, viši poglavari neka često priopćuju braći, u osobnim razgovorima, pismima i izvještajima, sve što je učinjeno na kapitulima i definitorijima, kao i sve što se odnosi na život bratstva.	189. §1. Da bi se promicala povezanost bratstva i sloga braće, ministri i kustosi neka često priopćuju braći, u osobnim razgovorima, bratskim posjetima , pismima i izvještajima, sve što je učinjeno na kapitulima i definitorijima, kao i sve što se odnosi na život bratstva.	Nadodali smo drugi način povezanosti.
§ 2. Bar jednom za vrijeme svoje službe neka obave kanonski pochod bilo, osobno, bilo preko zastupnika, i neka podnesu izvještaj na odgovarajućem redovnom kapitulu.	§2. Bar jednom za vrijeme svoje službe neka obave kanonski pochod bilo, osobno, bilo preko zastupnika, a prema načinu koji je utvrđen Generalnim statutima i neka podnesu izvještaj na odgovarajućem redovnom kapitulu.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>II. naslov: Službe</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>II. naslov: Službe</i>	OBRAZLOŽENJE
§ 3. Prigodom pohoda neka se ministar prema braći odnosi ponizno i s ljubavlju, neka prema pravilniku pažljivo ispita, a na samostanskom kapitulu revno objasni i zajednički raspravi život i djelatnost zajednice.	§3. Prigodom pohoda neka se ministar/kustos prema braći odnosi ponizno i s ljubavlju, neka prema pravilniku pažljivo ispita, a na samostanskom kapitulu revno objasni i zajednički raspravi život i poslanje bratstva. Nakon određenog vremena od kanonske vizitacije ministar/ kustos neka učini provjeru napredovanja bratstva.	Jezično smo obnovili tekst i upotpunili vizitaciju provjerom.
167 - § 1. Da bi braći bili uvijek na raspolaganju, poglavari su po zakonu dužni prebivati u svom sjedištu.	190 §1. Da bi braći bili uvijek na raspolaganju, ministri, kustosi i gvardijani su po zakonu dužni prebivati u svom sjedištu.	
§ 2. Viši poglavari neka trajno izvješćuju vikare o cjelokupnom vodstvu i upravljanju, te neka se rado služe njihovom pomoći u rješavanju redovitih poslova.	§2. Ministri i kustosi neka trajno izvješćuju vikare o cjelokupnom vodstvu i upravljanju, te neka se rado služe njihovom pomoći u rješavanju redovitih poslova.	
§ 3. Ako treba otpotovati ili je spriječen, poglavari neka o tome obavijesti svog vikara, koji će prema propisu prava i u duhu poglavara voditi poslove.	§3. Ako treba otpotovati ili je spriječen, ministar, kustos ili gvardijan neka o tome obavijesti svog vikara, koji će prema propisu prava i u stalnoj suradnji s ministrom, kustosom ili gvardijanom voditi poslove.	
168 - § 1. Svaki brat neka se rado odreče službe ako je, po mišljenju poglavara i za opće dobro, potreban za neku drugu službu.	191. §1. Svaki brat neka se rado odreče službe ako je, po mišljenju ministra/kustosa i za opće dobro, potreban za neku drugu službu.	
§ 2. Odgovarajući kapitol, dok još traje, može prihvati odreknuće od službe ali dužnosti podijeljene na samom kapitulu, a izvan kapitula ministar uz pristanak ili sa svojim definitorijem, kako već traži sama stvar; odreknuće od službi podijeljenih na definitoriju može prihvati sam ministar uz pristanak definitorija; odreknuće pak od dužnosti koje su povjerenne imenovanjem, poglavari koji je imenovanje izvršio.	§2. Odgovarajući kapitol, dok još traje, može prihvati odreknuće od službe ali dužnosti podijeljene na samom kapitulu, a izvan kapitula ministar uz savjet i pristanak svoga definitorija, kako već traži sama stvar; odreknuće od službi podijeljenih na definitoriju može prihvati sam ministar uz pristanak definitorija; odreknuće pak od dužnosti koje su povjerenne imenovanjem, ministar/kustos koji je imenovanje izvršio.	Sprječili smo moguće pogrešno shvaćanje.

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>II. naslov: Službe</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>II. naslov: Službe</i>	OBRAZLOŽENJE
§ 3. Izvan kapitula odreknuće ministra generala može prihvati jedino Sveta Stolica; odreknuće ministra provincijala i generalnog kustosa prihvaća ministar general uz pristanak svog definitorija.	§ 3. Izvan kapitula odreknuće ministra generala može prihvati jedino Sveta Stolica; odreknuće ministra provincijala i generalnog kustosa prihvaća ministar general uz pristanak svog definitorija; a odreknuće provincijalnog kustosa, provincijalni ministar uz pristanak svoga definitorija.	<i>Upotpunili smo paragraf.</i>
169 - § 1. U Redu nema službe ni dužnosti s koje se netko ne bi mogao ukloniti. Braća neka ipak uživaju onu stabilnost u službi koju traži dobrobit duša, Reda i same braće.	192. §1. U Redu nema službe ni dužnosti s koje se netko ne bi mogao ukloniti. Braća neka ipak uživaju onu stabilnost u službi koju traži dobrobit duša, Reda i same braće te na dobrobit povjerenih im osoba.	<i>Promjenili smo redoslijed u rečenici.</i>
§ 2. Sa službi podijeljenih na određeno vrijeme neka se braća ne uklanjujaju bez teškog i srazmernog razloga, o kojem treba odlučiti i zakonski ga odobriti ministar sa svojim definitorijem, poštujući pri tom pravdu i nepristranost.	§2. Sa službi podijeljenih na određeno vrijeme neka se braća ne uklanjujaju bez teškog i srazmernog razloga, o kojem treba odlučiti i zakonski ga odobriti ministar/kustos sa svojim definitorijem. Takvo uklanjanje neka se uvek učini u bratskom ozračju, u poštovanju i ljubavi, poštujući pri tom pravdu i nepristranost prema propisima Generalnih statuta.	<i>Budući da je uklanjanje jedan osjetljiv čin, naglasili smo neke bratske vrijednosti.</i>
§ 3. Uklanjanje nekog sa službe spada na istu vlast koja, prema propisu čl. 168 Ustanova, ima pravo primiti odreknuće od službe.	§3. Uklanjanje nekog sa službe spada na istu vlast koja, prema propisu čl. 191. Ustanova, ima pravo primiti odreknuće od službe.	
170 - Od zakona nespojivosti službi ili neprikladnosti za njih, koji je donesen u našem posebnom pravu, može iz opravdanog razloga oslobođiti ministar general uz pristanak svog definitorija.	193. Od zakona nespojivosti službi ili neprikladnosti za njih, koji je donesen u našem posebnom pravu, može iz opravdanog razloga oslobođiti generalni ministar uz pristanak svog definitorija.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje III. naslov: Generalni kapitul	Prijedlog VI. poglavlja III. naslov: Generalni kapitul	OBRAZLOŽENJE
171 - § 1. Generalni kapitol neka saziva ministar general i neka se održava prema Generalnim statutima.	194. §1. Generalni kapitol neka saziva ministar general i neka se održava prema Generalnim statutima.	
§ 2. Redovni generalni kapitol, na kojem treba izabrati ministra generala, neka se održava za vrijeme Duhova, izuzevši slučaj čl. 180 Ustanova.	§2. Redovni generalni kapitol, na kojem treba izabrati ministra generala, neka se održava za vrijeme Duhova, izuzevši slučaj čl. 201 Ustanova.	
172 - Ministar general, uz pristanak svog definitorija na molbu većeg dijela ministara provincijala, neka sazove izvanredni generalni kapitol da bi se raspravili važniji poslovi.	195. Ministar general, uz pristanak svog definitorija na molbu većeg dijela ministara provincijala, neka sazove izvanredni generalni kapitol da bi se raspravili važniji i hitniji poslovi.	
173 - § 1. Članovi koji sudjeluju na pojedinim činima redovnog i izvanrednog generalnog kapitula jesu: ministar general, bivši ministri generali, generalni definitorij, ministri provincijali, generalni i provincijski kustosi, kapitularni kustosi provincija, kao i izaslanici provincija prema propisu Generalnih statuta.	196. §1. Članovi koji sudjeluju na pojedinim činima redovnog i izvanrednog generalnog kapitula jesu: generalni ministar, bivši generalni ministri, generalni definitorij, provincijalni ministri, generalni i provincijski kustosi, kao i izaslanici provincija prema propisu Generalnih statuta.	<i>Izbrisali smo generalne delegate, jer ta služba više ne postoji.</i>
§ 2. Kad je ministar provincijal ili generalni kustos zakonito zapriječen, neka na kapitol podje vikar. Ako bi i on bio spriječen, neka dotični poglavarski pošalje zastupnika.	§2. Kad je provincijalni ministar ili generalni kustos zakonito zapriječen, neka na kapitol podje vikar. Ako bi i on bio spriječen, neka dotični ministar/kustos pošalje zastupnika.	
174 - Generalnom kapitolu predsjeda sam ministar general, a u njegovoj odsutnosti vikar.	197. Generalnom kapitolu predsjeda sam generalni ministar, a u njegovoj odsutnosti vikar.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>IV. naslov: Ministar general i njegov definitorij</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>IV. naslov: Generalni ministar i njegov definitorij</i>	OBRAZLOŽENJE
175 - § 1. Redovnik kojega treba izabrati za ministra generala mora bar već deset godina biti svečano zavjetovan.	198. §1. Redovnik kojega treba izabrati za ministra generala mora bar već deset godina biti svečano zavjetovan.	
§ 2. Služba je ministra generala, kao oca čitavoga bratstva, da upravlja Redom i da se za nj brine, te da promiče djela i pothvate Reda na dobro Crkve.	\$2. Služba je generalnog ministra, kao oca i <i>sluge</i> čitavoga bratstva, da upravlja Redom i da se za nj brine, te da promiče obnovu života i poslanja te ostale pothvate Reda <i>na slavu Boga i izgradnju Niegova Kraljevstva</i> .	<i>Jezično smo obnovili tekst.</i>

POSTOJEĆE VI. poglavlje IV. naslov: Ministar general i njegov definitorij	Prijedlog VI. poglavlja IV. naslov: Generalni ministar i njegov definitorij	OBRAZLOŽENJE
176 - § 1. Ministar general ima vlastitu redovitu vlast u cijelom Redu, što je mora vršiti prema propisu općega i vlastitog prava.	199. Generalni ministar ima vlastitu redovitu vlast u cijelom Redu, što je mora vršiti prema propisu općega i vlastitog prava.	
177 - U upravi Reda ministru generalu pomažu generalni definitori, koji su generalni asistenti. Svi ovi za vrijeme šestogodišnje službe ne mogu se ni birati ni predlagati za provincijske službe.	200. U upravi Reda generalnom ministru pomažu generalni definitori, koji su generalni asistenti. Svi ovi za vrijeme šestogodišnje službe ne mogu se ni birati ni predlagati za provincijske službe.	
	201. Ako izvan kapitula prestane vlast generalnog ministra, generalni vikar preuzima upravu Reda i saziva generalni kapitol, koji se ne smije održati ni tri mjeseca prije, ni šest mjeseci nakon što je upražnjena služba generalata.	Ovamo smo prebacili trenutni br. 180 zbog logičnog redoslijeda.
	202. Na generalne asistente spada da poznaju život i poslanje Reda , proučavaju pitanja te da o njima iznesu svoje mišljenje generalnom ministru ili na definitoriju, kao i da pomažu generalnom ministru u njegovoj službi .	Premjestili smo trenutni br. 179 zbog logičnog redoslijeda.
178 - Prokurator, koji je ujedno i generalni asistent, ima zadaću da po nalogu ministra generala ili na zahtjev nekoga od provincijala vodi brigu o poslovima Reda kod Apostolske Stolice, izuzevši poslove misija i generalne postulature. Njega izabire generalni ministar i njegov definitorij.	203 - Prokurator, koji je ujedno i generalni asistent, ima zadaću da po nalogu ministra generala ili na zahtjev nekoga od provincijala vodi brigu o poslovima Reda kod Apostolske Stolice, izuzevši poslove misija i generalne postulature. Njega izabire generalni ministar i njegov definitorij.	
179 - Na generalne asistente spada da proučavaju pitanja provincijalne potpadaju pod njihovu nadležnost, da ih često obilaze, te da o njima iznesu svoje mišljenje ministru generalu ili na definitoriju, kao i da budu u vezi s braćom vlastitog područja.		Premjestili smo tekst u predloženi br. 202.
180 - Ako izvan kapitula prestane vlast ministra generala, generalni vikar preuzima upravu Reda i saziva generalni kapitol, koji se ne smije održati ni tri mjeseca prije, ni šest mjeseci nakon što je upražnjena služba generalata.		Premjestili smo tekst u predloženi br. 201.

POSTOJEĆE VI. poglavlje IV. naslov: Ministar general i njegov definitorij	Prijedlog VI. poglavlja IV. naslov: Generalni ministar i njegov definitorij	OBRAZLOŽENJE
181 - Da bi se proučavali razni problemi koji se odnose na život i djelatnost čitavoga Reda i da bi se provodile u djelo odluke prihvачene na kapitolu ili odobrene na generalnom kapitolu, kao i da bi se pružala pomoć provincijama, neka se uspostave, prema Generalnim statutima, razne službe i tajništva.	181 - Da bi se proučavali razni problemi koji se odnose na život i poslanje Reda i da bi se provodile u djelo odluke prihvaćene na kapitolu ili odobrene na generalnom kapitolu, kao i da bi se pružala pomoć <i>cirkumskripcijama i konferencijama/federacijama</i> , neka se uspostave, prema Generalnim statutima, razne dužnosti i tajništva.	<i>Jezično smo obnovili tekst.</i>

PITANJA ZA RASPRAVU O USTANOVAMA

1. Jesi li se duhovno pronašao u ovome tekstu?
  2. Vjeruješ li da bi tebi i tvojoj zajednici ovaj tekst mogao pomoći živjeti bolje odnos s Bogom?
  3. Koje biste izmjene nacrtala teksta predložili, i iz kojih razloga? Molimo vas, zapišite ih!

N. B. Podsjećamo tajnika samostanskoga kapitula neka NAJKASNije DO 31. SRPNJA 2017. referen-
tu jurisdikcije uputi izvadak iz zapisnika samostanskih kapitula koji su se bavili izmjenama što ih samo-
stanski kapitul želi predložiti, kao i njihovim razlozima.

**TRAJNA FORMACIJA
REDA MANJE BRAĆE KONVENTUALACA
ŠESTOGODIŠTE 2013-2019
siječanj – lipanj 2017.**

VI. POGLAVLJE – 3. SCHEDA

VI. POGLAVLJE USTANOVA: UPRAVA REDA

V. NASLOV: PROVINCIJSKI KAPITUL

VI. NASLOV: MINISTAR PROVINCIJAL I NJEGOV DEFINITORIJ

VII. NASLOV: KUSTOS I NJEGOV DEFINITORIJ

VIII. NASLOV: KONFERENCIJE I FEDERACIJE

IX. NASLOV: GVARDIJAN I SAMOSTANSKI KAPITUL

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>V. naslov: Provincijski kapitul</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>V. naslov: Provincijski kapitul</i>	OBRAZLOŽENJE
182 - § 1. Redovni provincijski kapitul neka saziva ministar general i neka se održava prema odredbama što ih donose Generalni statuti.	205. §1. Redovni provincijski kapitul neka saziva generalni ministar i neka se održava prema odredbama što ih donose Generalni statuti.	
§ 2. Ministar provincial neka uz su-glasnost svoga definatorija sazove izvanredni kapitul kada god to zahtijevaju poslovi od velike važnosti, pravodobno obavijestivši generalnog ministra.	§2. Ministar provincial neka uz su-glasnost svoga definatorija sazove izvanredni kapitul kada god to zahtijevaju poslovi od velike važnosti, pravodobno obavijestivši generalnog ministra.	
183 - § 1. Redovnom kapitolu u njegovu prvom dijelu, sve do četvrte sjednice (vidi: Pravilnik za održavanje kapitula), predsjedava ministar general ili njegov zastupnik. Ostalim sjednicama redovnog kapitula, kao i na svim drugim kapitulima, predsjedava ministar provincial.	206. §1. Redovnom kapitolu u njegovu prvom dijelu, sve do zaključenja četvrte sjednice (vidi: Pravilnik za održavanje kapitula), predsjedava generalni ministar ili njegov zastupnik. Ostalim sjednicama redovnog kapitula, kao i na svim drugim kapitulima, predsjeda provincialni ministar.	<i>Sprječili smo moguće pogrešno shvaćanje.</i>

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>V. naslov: Provincijski kapitul</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>V. naslov: Provincijski kapitul</i>	OBRAZLOŽENJE
§ 2. Izbornici redovnoga provincijskog kapitula jesu: ministar general ili njegov zastupnik, bivši rrinistar general u matičnoj provinciji, ministar provincijal, bivši ministar provincijal koji je na posljednjem redovnom kapitulu završio svoju službu (ali ne dalje od slijedećega redovnog kapitula), provincijski kustosi, provincijski definatori, kapitularni kustos, zastupnici izabrani prema Generalnim statutima, osim ako ministar general uz pristanak svog defitorija, prema propisu statuta, ne odredi drukčije, tj. da prisustvuju sva svečano zavjetovana braća.	§2. Izbornici redovnoga provincijskog kapitula jesu: generalni ministar ili njegov zastupnik, bivši generalni ministar u matičnoj provinciji, provincijalni ministar, bivši provincijalni ministar koji je na posljednjem redovnom kapitulu završio svoju službu (ali ne dalje od slijedećega redovnog kapitula), provincijalni kustosi, provincijski definatori, kapitularni kustos, zastupnici izabrani prema Generalnim statutima, osim ako ministar general uz pristanak svog defitorija, prema propisu statuta, ne odredi drukčije, tj. da prisustvuju sva svečano zavjetovana braća.	
§ 3. Izbornici izvanrednoga provincijskog kapitula jesu: svi zastupnici koji su prisustvovali posljednjem redovnom kapitulu, osim ako ministar general uz pristanak svoga defitorija, prema propisu statuta, ne odredi drukčije, tj. da prisustvuju sva svečano zavjetovana braća.	§3. Izbornici izvanrednoga provincijskog kapitula jesu: svi zastupnici koji su prisustvovali posljednjem redovnom kapitulu, osim ako ministar general uz pristanak svoga defitorija, prema propisu statuta, ne odredi drukčije, tj. da prisustvuju sva svečano zavjetovana braća.	
184 - § 1. U Redu se dopušta izravno glasovanje za izbor ministra provincijalna, prema Generalnim statutima.	207. §1. Izbor provincijalnog ministra događa se prema različitim načinima utvrđenima u Generalnim statutima.	Jezično smo obnovili sadržaj ova dva paragrafa prema trenutnoj praksi Reda
§ 2. Da li će se u pojedinoj provinciji uvesti ovaj sistem, spada na njezine provincijske statute.	§2. Nacin izbora neka se utvrdi provincijskim statutima.	.
§ 3. Neka provincijski statuti odrede bilo izborni postupak predviđen u Generalnim statutima, bilo broj zastupnika u provinciji ili provincijskoj kustodiji.	§3. Neka provincijski statuti odrede bilo izborni postupak predviđen u Generalnim statutima, bilo broj zastupnika u provinciji ili provincijskoj kustodiji.	
185 - Ako je zbog teškog razloga nemoguće održavanje redovnoga provincijskog kapitula, neka ministar general uz pristanak svoga defitorija i saslušavši ukoliko je moguće braću dotične provincije, imenuje ministra provincijala i njegov defitorij.	208. Ako je zbog teškog razloga nemoguće održavanje redovnoga provincijskog kapitula, neka ministar general uz pristanak svoga defitorija i saslušavši ukoliko je moguće braću dotične provincije, imenuje ministra provincijala i njegov defitorij.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje VI. naslov: Ministar provincijal i njegov definatorij	Prijedlog VI. poglavlja VI. naslov: Provincijalni ministar i njegov definatorij	OBRAZLOŽENJE
186 - Onaj koga treba izabrati za ministra provincijala, neka bude svečano zavjetovan bar već pet godina i neka posjeduje zrelost, razboritost, sposobnost, franjevački duh i sve što se traži po zakonu (kan. 129, § 1; 134, § 1; 274. § 1).	209. Onaj koga treba izabrati za provincijalnog ministra, neka bude svečano zavjetovan bar već pet godina i neka posjeduje zrelost, razboritost, sposobnost, franjevački duh i sve što se traži po zakonu.	
187 - U duhu ljubavi i brižljivosti prema svima, neka ministar marljivo nastoji da braća sve više i više provode život prema Pravilu i Ustanovama, na svetost i izgradnju Crkve.	210. U duhu ljubavi i brižljivosti prema svima, neka ministar marljivo nastoji da braća sve više i više provode život prema Pravilu i Ustanovama, na svetost i izgradnju bratstva i Crkve.	<i>Pozvali smo se na bratski život.</i>
188 - § 1. Ministar provincijal ima vlastitu redovnu vlast u čitavoj provinciji i u pojedinim samostanima, kao i nad svom i pojedinom braćom, prema propisu Ustanova.	211. §1. Provincijalni ministar, a istovjetno tome i generalni kustos, ima vlastitu redovnu vlast u čitavoj provinciji i u pojedinim samostanima, kao i nad svom i pojedinom braćom, prema propisu Ustanova.	<i>Revidirali smo cijeli broj, prema naputku kan. 622.</i>
§ 2. Ministru provincijalu neposredno su podložni: provincijski kustosi i gvardijani, te u onom što se odnosi na njihovu službu, provincijski defintori, provincijski zastupnici i magistri sjemeništa; posredno pak sva ostala braća.		
§ 3. Generalnom i provincijskom kustosu neposredno su podložni gvardijani i u onom što se odnosi na njihovu službu, kustodijski defintori i magistri sjemeništa; posredno pak sva ostala braća.		
189 - Definitorij ministra provincijala sačinjavaju vikar i ostala tri asistenta, osim ako ih prema provincijskim statutima ima više.	212. Definitorij provincijalnog ministra sačinjavaju vikar i ostala tri defintora, osim ako ih prema provincijskim statutima ima više.	
190 - Definitorijalno vijeće, ako je ustanovljeno provincijskim statutima, neka ministar provincijal sazove da se raspravi o važnijim poslovima, i neka ima savjetodavnu moć. Od njega neka viši poglavar traži savjet ili pristanak, kako je već propisano u provincijskim statutima.		<i>Maknuli smo ova dva trenutna broja (190 i 191) jer definitorijalno vijeće više ne postoji.</i>

POSTOJEĆE VI. poglavlje VI. naslov: Ministar provincijal i njegov definitorij	Prijedlog VI. poglavlja VI. naslov: Provincijalni ministar i njegov definitorij	OBRAZLOŽENJE
191 - Članovi definitorijalnog vijeća jesu: bivši ministar provincijal koji je na posljednjem kapitulu završio službu, provincijski definitori, kapitularni kustos i ostali izbornici izabrani na četiri godine prema provincijskim statutima.		
192 - Vikar zamjenjuje i preuzima mjesto odsutnog ili spriječenog ministra provincijala. Ako izvan redovnoga kapitula prestane vlast ministra, naslijedi ga vikar, zadržavši naslov vikara, sve do redovnog kapitula, a ministra generala neka odmah obavijesti o upražnjenju službe.	213. Vikar zamjenjuje i preuzima mjesto odsutnog ili spriječenog ministra provincijala. Ako izvan redovnoga kapitula prestane vlast ministra, naslijedi ga vikar, zadržavši naslov vikara, sve do redovnog kapitula, a ministra generala neka odmah obavijesti o upražnjenju službe.	
193 - Da bi se uskladile i unaprijedile glavne djelatnosti provincije, uputno je da postoje provincijske komisije, a njihov broj, članove, nadležnost i način rada neka odrede provincijski statuti.	214. Da bi se uskladilo i unaprijedilo <i>poslanje</i> provincije, uputno je da postoje provincijske komisije, a njihov broj, članove, nadležnost i način rada neka odrede provincijski statuti.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje VII. naslov: Generalni i provincijski kustosi i njihovi definitoriji	Prijedlog VI. poglavlja VII. naslov: Kustos i njegov definitorij	OBRAZLOŽENJE
194 - § 1. Što je rečeno gore u V. i VI. naslovu o provinciji i njezinim nosiocima službi, to u prikladnom zakonskom omjeru vrijedi i za generalnu kustodiju.	215. Što je rečeno gore u V. i VI. naslovu o provinciji i njezinim nosiocima službi, to u prikladnom zakonskom omjeru vrijedi i za generalnu kustodiju.	
§ 2. U generalnoj se, pak, kustodiji može vlast, jer je zamjenička, iz opravdanog razloga ograničiti statutima odobrenim na generalnom kapitolu.	§2. U generalnoj se, pak, kustodiji može vlast, jer je zamjenička, iz opravdanog razloga ograničiti statutima odobrenim na generalnom kapitolu.	
195 - § 1. Provincijska kustodija može imati, prema propisu provincijskih statuta, vlastiti kapitol, kojemu pripada vlast određena spomenutim statutima.	216. §1. Provincijska kustodija može imati, prema propisu provincijskih statuta, vlastiti kapitol, kojemu pripada vlast određena spomenutim statutima.	
§ 2. Provincijskog kustosa, njegova vikara i bar dva definitora neka izabere provincijski ili kustodijski kapitol, prema propisu provincijskih statuta.	§2. Provincijskog kustosa, njegova vikara i bar dva definitora neka izabere provincijski ili kustodijski kapitol, prema propisu provincijskih statuta.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje VII. naslov: Generalni i provincijski kustosi i njihovi definitoriji	Prijedlog VI. poglavlja VII. naslov: Kustos i njegov definitorij	OBRAZLOŽENJE
196 - § 1. Dužnost je provincijskog kustosa da potiče redovnički život, dužnosti i djelatnost braće, te da, prema čl. 153 Ustanova, promiče porast Reda.	217. Dužnost je kustosa poticati bratski život i poslanje i prema čl. 122 Ustanova, promicati duhovna zvanja.	<i>Jezično smo obnovili tekst.</i>
§ 2. Kustos, uz pristanak svoga definitorija, može primati kandidate u kustodiju, pripuštati ih zavjetovanju, izdavati otpusna pisma, kao i postavljati ili uklanjati gvardijane, te predlagati braću mjesnom ordinariju za župnike.	§2. Kustos, uz pristanak svoga definitorija, može primati kandidate u kustodiju, pripuštati ih zavjetovanju, izdavati otpusna pisma, kao i postavljati ili uklanjati gvardijane, te predlagati braću mjesnom ordinariju za župnike.	
§ 3. Što se tiče ostalih poslova, osobito izvanrednih, vlast kustosa — budući da je zamjenička — mogu ograničiti provincijski kapitul i provincijski statuti.	§ 3. Što se tiče ostalih poslova, osobito izvanrednih, vlast kustosa, budući da je zamjenička, mogu ograničiti provincijski kapitul i provincijski statuti.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje VIII. naslov: Konferencije	Prijedlog VI. poglavlja VIII. naslov: Konferencije i federacije	OBRAZLOŽENJE
197 - § 1. Na području provincija i kustodija koje su na kulturni ili neki drugi specifičan način srodne, neka se prikladno uspostave konferencije ministara provincijala, da bi se izmjenom razboritog iskustva i međusobnim savjetovanjem došlo do spasonosnog usmjerenjavanja snaga na zajedničko dobro.	218. §1. Skup konferencije je sastavljen od ministara i kustosa, a skup federacije od ministara, kustosa i delegata.	<i>Budući da smo opisali sadržaj trenutnog br. 197 u br. 31, definirali smo sastav konferencije i federacije.</i>
§ 2. Pojedine konferencije neka izrade vlastiti statut, što ga treba odbriti, ministar general sa svojim definitorijem, u kojem neka se označe članovi, tj. samo ministri i kustosi istoga geografskog područja, kao i nadležnost i vrijeme sazivanja.	§2. Odluke konferencija ili federacija obvezuju ako su izglasane absolutnom većinom, uz potvrdu generalnog ministra.	<i>Budući da smo opisali sadržaj trenutnog br. 197 u br. 31, definirali smo nužnost prihvaćenih odluka od kvalificirane većine.</i>
	§3. Predsjednici konferencija i federacija, izabrani prema vlastitim statutima, neka budu sazvani periodično od generalnog ministra kako bi raspravljali o pitanjima koja se odnose na život i poslanje Reda.	<i>Dodali smo novi paragraf koji uzima u obzir trenutnu praksu.</i>

POSTOJEĆE VI. poglavlje VIII. naslov: Konferencije	Prijedlog VI. poglavlja VIII. naslov: Konferencije i federacije	OBRAZLOŽENJE
198 - Pojedina konferencija neka smatra prikladnim i neka omogući, posredstvom vlastitog asistenta, tjesnu vezu s ministrom generalom i njegovim definitorijem, kao i s ostalim konferencijama. Tajnik konferencije neka pak priopći glavne predmete i probleme, što su ih viši poglavari ili druga braća predočili konferenciji; neka izradi spise i druge dokumente koje će poslati pojedinim zainteresiranim provincijama.	219. Svaka konferencija/ federacija neka smatra prikladnim i neka omogući, posredstvom vlastitog područnog asistenta, tjesnu vezu s ministrom generalom i njegovim definitorijem, kao i s ostalim konferencijama/ federacijama . Tajnik konferencije/ federacije neka uredi spise i druge dokumente koje će poslati zainteresiranim provincijama, kustodijama i delegacijama , a predsjednik konferencije/federacije neka priopći glavni sadržaj ili predočena pitanja o kojima je konferencija/federacija raspravljala.	Jezično smo obnovili tekst.
199 – Provincijalni ministri neka rado surađuju s konferencijama viših poglavara, kako bi što bolje uskladili pothvate i djelovanja, u uskoj povezanosti s biskupskim konferencijama.	220. Ministri, kustosi i delegati neka rado surađuju s konferencijama viših poglavara na različitim razinama , kako bi što bolje uskladili pothvate i djelovanja, u uskoj povezanosti s biskupskim konferencijama.	Jezično smo obnovili tekst.

POSTOJEĆE VI. poglavlje IX. naslov: Uprava samostana	Prijedlog VI. poglavlja IX. naslov: Gvardijan i samostanski kapitol	OBRAZLOŽENJE
200 - Samostanskim bratstvom upravlja gvardijan, bilo osobno, bilo zajedno sa samostanskim kapitolom.	200. Samostanski bratstvom, koje je sastavljeno od barem četvorice braće, animira i upravlja gvardijan, bilo osobno, bilo zajedno sa samostanskim kapitolom. Iznimke neka budu uredene Generalnim statutima.	
201 - § 1. Dužnost je gvardijana da život i djelovanje braće vodi i usklađuje po Pravilu, Ustanovama i statutima, te da promiče duh pravoga bratstva.	222 §1. Dužnost je gvardijana da život i poslanje bratstva nadahnjuje , vodi i usklađuje po Pravilu, Ustanovama i statutima.	Jezično smo obnovili tekst.
§ 2. Gvardijan ima redovitu vlast nad svom braćom koja pripadaju obitelji i nad ostalima koji borave u samostanu.	§2. Gvardijan ima redovitu vlast nad svom braćom koja pripadaju obitelji i nad ostalima koji borave u samostanu.	

POSTOJEĆE VI. poglavlje IX. naslov: Uprava samostana	Prijedlog VI. poglavlja IX. naslov: Gvardijan i samostanski kapitul	OBRAZLOŽENJE
202 - § 1. Svečano zavjetovana braća, ako su bar trojica, tvore samostanski kapitul u onom samostanu u kojem prema propisu br. 206 Ustanova uživaju kapitularno pravo; kapitulu predsjedava gvardijan. Za viša sjemeništa vrijede Generalni statuti.	223. §1. Svečano zavjetovana braća tvore samostanski kapitul u onom samostanu u kojem prema propisu br. 226 Ustanova uživaju kapitularno pravo; kapitulu predsjedava gvardijan. Za kuće odgoja vrijede Generalni statuti.	
§ 2. Gvardijan neka redovno svakog mjeseca, i kada god se čini potrebnim, sazove kapitul, ili u njegovoj odsutnosti i u nemogućnosti, da se stvar odgodi, neka ga sazove vikar.	§2. Gvardijan neka redovno svakog mjeseca, i kada god se čini potrebnim, sazove kapitul, ili u njegovoj odsutnosti i u nemogućnosti, da se stvar odgodi, neka ga sazove vikar.	
203 - § 1. Na kapitul spada da postavi nosioce službi u samostanu i u podružnicama i da izda propise za pojedine dužnosti. Ostalo o čemu treba zajednički raspraviti na samostanskom kapitulu, napomenuto je na više mjesta u Ustanovama, napose u IV. poglavlju.	224. §1. Na kapitul spada da postavi nosioce službi u samostanu i u podružnicama i da izda propise za pojedine dužnosti. Ostalo o čemu treba zajednički raspraviti na samostanskom kapitulu, napomenuto je na više mjesta u Ustanovama, napose u prošlim poglavljima.	
§ 2. Poslove pak za koje gvardijan mora od samostanskog kapitula zadobiti pristanak zatražiti savjet, a u Ustanovama su već navedeni, neka i statuti potanje odrede. U ovim slučajevima treba primjeniti i na samostanski kapitul ono što je rečeno u Ustanovama i u statutima za definatorije.	§2. Poslove pak za koje gvardijan mora od samostanskog kapitula zadobiti pristanak zatražiti savjet, a u Ustanovama su već navedeni, neka i statuti potanje odrede. U ovim slučajevima treba primjeniti i na samostanski kapitul ono što je rečeno u Ustanovama i u statutima za definatorije.	
204 - Gvardijana samostana koji se nalazi pod neposrednom jurisdikcijom ministra generala postavlja sam ministar sa svojim definatorijem; nosioce službi pak bira kapitul dotičnog samostana.	225. Gvardijana samostana koji se nalazi pod neposrednom jurisdikcijom generalnog ministra postavlja sam ministar sa svojim definatorijem; nosioce službi pak bira kapitul dotičnog samostana.	
205 - § 1. Sva zavjetovana braća pripadaju obitelji onoga samostana u kojem prebivaju i tu uživaju prava i vrše dužnosti prema propisu Ustanova.	226. §1. Sva zavjetovana braća pripadaju obitelji onoga samostana u kojem prebivaju i tu uživaju prava i vrše dužnosti prema propisu Ustanova.	
§ 2. Svaki svečano zavjetovani brat ima pravo aktivnog i pasivnog glasa samo u jednom samostanu i samo u jednoj provinciji, bilo u matičnoj, bilo u nekoj drugoj.	§2. Svaki svečano zavjetovani brat ima pravo aktivnog i pasivnog glasa samo u jednom samostanu i samo u jednoj provinciji ili kustodiji , bilo u matičnoj, bilo u nekoj drugoj, s izuzetkom Svetog Samostana u Asizu .	

POSTOJEĆE VI. poglavlje <i>IX. naslov: Uprava samostana</i>	Prijedlog VI. poglavlja <i>IX. naslov: Gvardijan i samostanski kapitul</i>	OBRAZLOŽENJE
§ 3. Svečano zavjetovana braća smještena u jednom od samostana svoje provincije uživaju pravo aktivnog i pasivnog glasa u istom samostanu i u istoj provinciji, i to prema propisu Ustanova.		<i>Maknuli smo ovaj paragraf budući da ponavlja §2.</i>
§ 4. Braća smještena u nekom samostanu izvan provincije imaju prava i obveze prema ugovoru sklopljenom između odgovarajućih viših poglavara, saslušavši prethodno samog brata. To treba jasno odrediti u obedijencijalnom pismu i ujedno naznačiti kako će dugo brat ondje boraviti.	§ 4. Braća smještena u nekom samostanu izvan provincije <i>ili kustodije</i> imaju prava i obveze prema <i>konvenciji</i> sklopljenoj između odgovarajućih <i>ministra i kustosa</i> , saslušavši prethodno samog brata. Te <i>konvencije</i> treba jasno odrediti u obedijencijalnom pismu i ujedno naznačiti kako će dugo brat boraviti izvan provincije <i>ili kustodije, a kako je određeno Generalnim statutima</i> .	
§ 5. Prijelaz brata iz vlastite u drugu provinciju za stalno ili na dulje vrijeme može se provesti uz pristanak dotičnog brata i ministara obaju provincija, te uz prethodnu suglasnost odgovarajućeg definitorija.	§5. Prijelaz brata iz vlastite u drugu provinciju ili <i>kustodiju</i> za stalno ili na dulje vrijeme može se provesti uz pristanak dotičnog brata i ministara/ <i>kustosa</i> obaju provincija/ <i>kustodija</i> , te uz prethodnu suglasnost odgovarajućeg definitorija.	
§ 6. Brat koji je dobio dopuštenje da ode u provinciju ili, generalnu kustodiju neke misije, dok u njoj boravi, vrši tamo svoja prava, a zato se u njegovoj matičnoj provinciji ili kustodiji dotična prava obustavljaju. Što se pak tiče provincijske kustodije, o tome neka odluče provincijski statuti.		<i>Maknuli smo ovaj paragraf jer se njegov sadržaj već nalazi u paragrafima 4 i 5.</i>

PITANJA ZA RASPRAVU O USTANOVAMA

1. Jesi li se duhovno pronašao u ovome tekstu?
2. Vjeruješ li da bi tebi i tvojoj zajednici ovaj tekst mogao pomoći živjeti bolje odnos s Bogom?
3. Koje biste izmjene nacrta teksta predložili, i iz kojih razloga? Molimo vas, zapišite ih!

N. B. Podsjećamo tajnika samostanskoga kapitula neka NAJKASNije DO 31. SRPNJA 2017. referentu jurisdikcije uputi izvadak iz zapisnika samostanskih kapitula koji su se bavili izmjenama što ih samostanski kapitol želi predložiti, kao i njihovim razlozima.

iz provincije

ODRŽANA TRIDESET I PRVA SJEDNICA DEFINITORIJA

31. redovitu sjednicu Definitorija, započeli smo u prostorijama Provincijalata, 16. siječnja 2017. godine, u 14.00 sati, molitvom i pozdravom Provincijalnog ministra. Pismeni tromjesečni i godišnji ekonomski izvještaj podnio je fra Martin Jaković, ravnatelj Karitasa. Egzaktor i ekonom Provincije će svoja izvješća podnijeti prije sastanka gvardijana s Upravom Provincije.

Na sjednicu je pozvan fra Zdravko Tuba koji nas je upoznao s prijedlogom Proslave 100. obljetnice osnivanja Vojske Bezgrešne, koji je napravio u suradnji s drugim pokrajinskim asistentima. Prijedlog sadrži pokrajinske susrete Vojske Bezgrešne i nacionalni susret u Zagrebu. Konkretni datumi će se utvrditi u skladu s mogućnostima kardinala Josipa Bozanića koji će biti pozvan da predstavi svetu misu na nacionalnom susretu. Program će biti pravovremeno poslan svoj braći Provincije.

Provincijalni ministar pozdravio je zatim fra Ivana Bradarića, gvardijana samostana sv. Frane u Šibeniku, koji je također prigodno pozvan na sjednicu s nakanom da izvijesti članove Definitorija o projektu promicanja kulta sv. Nikole Tavilića. Fra Ivan Bradarić je rekao da u Šibeniku postoji dobar potencijal i velike mogućnosti za širenje kulta sv. Nikole. Stoga, braća samostana sv. Frane u Šibeniku, žele trogodišnjim programom pripremiti Proslavu 50. obljetnice proglašenja svetim sv. Nikole Tavilića. U tu svrhu osnovat će se organizacijski i izvršni odbor Proslave. Zasad je osim održavanja vjerskih svečanosti dogovoren znanstveni simpozij o sv. Nikoli Taviliću koji će se održati od 20. do 21. listopada 2017. godine. Organizator je Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu, a jedan od suorganizatora i pokrovitelja će biti i naša

Provincija. Predloženo je organiziranje hodočašća (hodočašće u Svetu Zemlju u proljeće 2020. godine). Također je spomenuta obnova središnjeg oltara u crkvi sv. Frane.

Provincijalni ministar izvjestio je Definitorij o susretu s Generalnim ministrom u Rimu. Susret je bio pozitivan i lijepo je prošao.

Budući da je Izvanredni kapitol zbog zajedničkog prisustva sve braće bio lijep i plodonosan, odlučeno je da se od Generalnog ministra ponovno zatraži dopuštenje da sva braća budu prisutna na cijelom Redovitom provincijskom kapitulu, koji će se održati od 19. do 23. veljače 2018. u Lužnici. Također je predloženo da se na isti Kapitol dadne prijedlog da se prisustvo svih na Kapitulu dopusti u Provincijskim statutima kao redovito pravilo, a ne više kao iznimka.

Na sjednicu je pozvan fra Milan Holc, generalni vizitator. Provincijalni ministar ga je pozdravio i zahvalio mu na prihvaćanju službe vizitatora. Generalni vizitator je izvjestio Upravu Provincije da je razgovarao sa svom braćom Provincije i svim biskupima gdje naša braća djeluju. Naglasio je da sva braća, bez obzira imaju li što ili nemaju u svom vlasništvu, moraju obavezno napisati oporuke. Također se mora riješiti pitanje automobila koji glase na osobno ime te da braća koja imaju osobne račune u banci moraju imati kao supotpisnika Polavarava.

Uprava Provincije je zatim odlučila:

- da Provincija prestaje s upravljanjem župe sv. Maksimilana Kolbea na Bijeniku, 16. kolovoza 2017. godine.
- da Provincija od Generalnog ministra traži provedbu odluke o zatvaranju samostan Uznesenja BDM u Molvama i prestaje s upravljanjem istoimene župe, 29. lipnja 2018. godine
- da Provincija od Generalnog ministra traži provedbu odluke o zatvaranju samostan sv. Ivana Krstitelja u Puli i prestaje s upravljanjem istoimene župe, 29. lipnja 2018. godine

Govorilo se o planiranju provincijskih prioriteta. Dogovoreno je da će susret o pripremanju provincijskih prioriteta za Redoviti provincijski kapitul biti u ožujku ili travnju 2017. godine.

Predstavljen je program Susreta gvardijana s Upravom Provincije.

Usljedili su izvještaji – priopćenja:

- a. Fra Tomislav Glavnik, predsjednik Komisije za ekonomiju i gradnju govorio je o planovima obnove prostora časnih sestara u samostanu BSM u Vinkovcima i o obnovi Vokacionog centra na Cresu.
- b. Provincijalni ministar je izvijestio braću o predstavljanju Veritasa u St. Gallenu.
- c. Provincijalni ministar je izvijestio braću da je fra Žarko Mula otišao u Welland.
- d. Razgovaralo se o Susretu trajne formacije koji će se ove godine održati u Hrvatskoj.

Provincijalni ministar je najavio nekoliko događaja:

- a. Teološko pastoralni tjedan, od 24. do 26. siječnja 2017.
- b. Sastanak gvardijana s Upravom Provincije, 26. siječnja 2017.
- c. Sjednica Vijeća franjevačkih zajednica, od 27. do 28. siječnja 2017.
- d. Odlazak Provincijalnog ministra i fra Tomislava Cvetka u Dansku od 1. do 3. veljače 2017.
- e. Sudjelovanje braće na Danu Slovenske provincije, 8. veljače 2017.

U točki razno:

- a. Fra Tomislav Glavnik je obavijestio da je s 31. siječnja 2017. godine završena katalogizacija Provincijske knjižnice u Zagrebu.
- b. Fra Martin Jaković, ravnatelj Karitasa, je govorio o financiranju Karitasa.
- c. Hvarsko-bračko-viški biskup, Slobodan Štambuk imenovao je fra Damjana Glavaša upraviteljem župe Vis do lipnja 2017. godine.

Dogovoreno je da će sljedeća sjednica Definitiorija biti 23. veljače 2017. godine u 8.30 sati.

31. sjednica Definitiorija je završila kratkom molitvom u 20.08 sati.

ODRŽANA TRIDESET I DRUGA SJEDNICA DEFINITIORIJA

Trideset i drugu sjednicu Definitiorija započeli smo 23. veljače 2017. u 8.00 sati, klanjanjem u klerikatskoj kapeli, u zajedništvu s članovima zagrebačke samostanske zajednice.

Nakon klanjanja uslijedio je radni dio koji je održan u prostorijama Provincijalata. Prisutni su bili svi članovi Definitiorija. Provincijalni ministar je najprije pozdravio okupljenu braću te je jednoglasno usvojen zapisnik 31. sjednice Definitiorija.

Iz Generalne kurije stigla je molba za »Borsa di studio«. Predloženo je i usvojeno da se za potrebe »Borse di studio« pošalje određena svota novaca.

Provincijalni ministar izvijestio je braću o početku njegove kanonske vizitacije. Vizitaciju će obaviti u korizmi. Obići će sve samostane, svu braću i razgovarati s njima o provincijskim prioritetima i pripremi provincijskog kapitula.

Razgovaralo se o projektu »Giovani verso Assisi«. Na sjednicu je došao fra Josip Petonjić, koordinator za projekt »Giovani verso Assisi«. Budući da je u siječnju bio u Rimu na pripremnom sastanku za susret, izvijestio je Definitiorij da će susret biti organiziran 2018. godine, da je izabrana tema i napravljen itinerarij/program susreta. Cijena susreta trebala bi biti oko 150 eura bez cijene puta.

Razgovaralo se o razvoju projekta otvaranja kuće u Danskoj.

Definitiorij se osvrnuo na susret o provincijskim prioritetima koji se održao u Sisku. Najprije su pročitana pisma braće, a potom se pristupilo diskusiji na temu predloženih prioriteta. Zaključeno je da će se nastaviti s ovakvim susretima o programiranju provincijskih prioriteta, a provincijalni

ministar će već u korizmenom obilasku samostana iskoristiti vrijeme da o prioritetima razgovara sa svom braćom Provincije.

Razgovaralo se o peticiji koju su potpisala neka braća Provincije kako bi se pružila mogućnost ponovnog razgovora o zatvaranju samostana u Molvama i Puli. Provincijalni ministar rasvjetlio je situaciju u kojoj se nalazimo, iznio argumente zašto predlaže sazivanje novog Izvanrednog provincijskog kapitula, te je izrazio svoje mišljenje kako nije lako planirati budućnost Provincije dok nisu razriješena pitanja prošlog kapitula. Odlučeno je da će se maksimalno uvažiti želja braće potpisnika peticije, ali i da se pričeka s dalnjim koracima dok ne vidimo odgovor Generalnog ministra po pitanju odluka o zatvaranju samostana u Molvama i sv. Ivana u Puli. Provincijalni ministar će uputiti braći pismo da na samostanskom kapitulu razmišljaju o prioritetima doticnog samostana, načine valorizaciju prijeđenog puta, te dadnu viziju kako vide svoj samostan u budućnosti.

Definitorij se osvrnuo na Sastanak gvardijana s Upravom Provincije.

Pročitana je molba samostana sv. Ivana Krstitelja u Puli, upućena Provincijalnom ministru u kojoj se traži da on ili koji član Uprave Provincije predvodi trodnevnu pripravu pred posvetu crkve sv. Ivana Krstitelja. S obzirom na sve obvezne i zaduženja članova Uprave odlučeno je da trodnevnicu pred posvetu crkve vodi fra Nikola Šantek, tajnik Provincije i magistar bogoslova.

Pročitana je i usvojena molba gvardijana samostana sv. Antuna Padovanskog iz Vinkovaca o unutarnjoj obnovi crkve sv. Antuna.

Razgovaralo se o pripremi susreta trajne formacije. Budući da slovenska braća imaju kapitol susret će se održati u jednom od naših samostana. Predloženo je više mesta i više tema o kojima će se još raspravljati.

Provincijalni ministar je obavijestio braću o voditeljima drugog i trećeg turnusa duhovnih vježbi. Voditelj drugog turnusa na Cresu (od 25. do 30. lipnja) je don Tonči Matulić, a voditelj trećeg turnusa (od 8. do 13. listopada) u Splitu je fra Ilija Miškić.

Fra Tomislav Glavnik izvjestio je Definitorij o sastanku predstavnika porezne uprave i predstav-

nika Crkve koji je održan u zgradici HBK, a na kojem je uz sedamdesetak sudionika prisustvovao i on. Tema je bila Zakon o oporezivanju koji je stupio na snagu 31. 12. 2016., a tiče se svih profitabilnih djelatnosti Crkve – trgovine, iznajmljivanje prostora i antena. Porezna uprava je zatražila pašalno plaćanje poreza na dobit te se po zakonu od Crkve traži da dostavi sve prihode koje dobiva izvan misa. Dogovoren je da samostani koji se bave profitnom djelatnošću (trgovine, iznajmljivanje prostora i antena) prijave svoje prihode Provinciji, a župe Biskupiji. Stoga se mole svi gvardijani i ekonomi samostana da čim prije stupe u kontakt s Ekonomom provincije i dostave mu popunjeno formular te razjasne eventualna pitanja.

Razgovaralo se o obnovi prostorija samostana BSM – Vinkovci u kojima žive časne sestre. Fra Željko je donio i objasnio prijedlog, nacrt obnove, na koje je Definitorij dao određene primjedbe. Odlučeno je da se Komisija za ekonomiju i gradnju uputi na teren i na licu mjesta izvidi situaciju.

U Zagrebu se u rujnu organizira proslava 100. obljetnice utemeljenja Vojske Bezgrešne. Proslava će započeti Međunarodnim znanstvenim simpozijem o Vojsci Bezgrešne i masoneriji, 16. i 17. rujna 2017. godine. Simpozij će se organizirati u suradnji s Međunarodnom središnjicom Vojske Bezgrešne, Pastoralnim Institutom Zagrebačke nadbiskupije, Centrom »Hrvatski Areopag« za međureligijski dijalog i Hrvatskim mariološkim institutom.

Dogovoren je da će se 30. ožujka 2017. održati susret Definitorija naše Provincije sa Slovenskim definitorijem.

Ekonom provincije obavijestio je Definitorij da stiže ponude za obnovu Vokacionog centra na Cresu.

Nakon razgovora o još nekim temama trideset i drugu sjednicu Definitorija završili smo molitvom u 13.00 sati.

ODRŽANA TRIDESET I TREĆA SJEDNICA DEFINITORIJA

Trideset i treća redovita sjednica Definitorija započela je 30. ožujka 2017. godine u 8.00 sati, molitvom i pozdravom Provincijalnog ministra. Pročitan je i prihvaćen zapisnik 32. sjednice Definitorija. Uslijedilo je čitanje tromjesečnog izvještaja egzaktora i ekonoma Provincije te ravnatelja Karitasa.

Razgovaralo se o pripravi Redovitog provincijskog kapitula. Pročitana su pisma Generalnog definitorija. Nakon diskusije Definitorij je odlučio da se neće sazivati Izvanredni provincijski kapitol nego će se o provincijskim prioritetima razgovarati na dva susreta koja će se održati u petak, umjesto zadnjeg dana duhovnih vježbi u Cresu i Splitu, a o svemu će se odlučivati na slijedećem Redovitom provincijskom kapitulu na kojem će, sigurno, biti manje vremena za raspravu. Moderator susreta o provincijskim prioritetima biti će fra Andrej Šegula, član Slovenske provincije. Program i priprema susreta će biti poslani po želji Generalnog ministra na uvid u Generalnu kuriju.

Pročitana je molba zagrebačkog samostana za finansijsku pomoć pri izradi novih isповjetaonica u crkvi sv. Antuna Padovanskog. Predloženo je i odobreno da projekt izrade novih isповjetaonica novčano potpomogne Provincija.

Razgovaralo se o susretu trajnog odgoja koji bi se trebao održati od 23. do 27. listopada 2017. na Cresu. Odobren program uskoro će biti poslan svoj braći, svi su dakle pozvani, a obvezatan je za svećenike do deset godina ređenja.

Provincijalni ministar je obavijestio Definitorij o tijeku kanonske vizitacije. Obišao je gotovo sve samostane. Preostale samostane obići će u narednom periodu.

U točki razno fra Tomislav Glavnik je izvijestio Definitorij da su skupljene ponude za obnovu Vokacionog centra u Cresu. Zbog nemogućnosti za-

vršetka obnove do 1. lipnja, odluka je Definitorija da se obnova Vokacionog centra odgodi za jesen.

Sjednicu Definitorija smo prekinuli zbog zajedničke sjednice s Definitorijem Slovenske provincije koju smo započeli molitvom, riječima dobrodošlice i pozdravom provincijalnih ministara Hrvatske i Slovenske provincije u 10.30 sati. Razgovaralo se o susretu mladih »Giovani verso Assisi« koji će biti organiziran 2018. godine i o otvaranju prisutnosti u Danskoj. Fra Josip Blažević iznio je program proslave 100. obljetnice osnutka Vojske Bezgrešne. Pozvao je slovensku braću na svečanu akademiju i svetu misu koju će predvoditi kard. Josip Bozanić, 23. rujna 2017. godine na Svetom Duhu u Zagrebu prigodom prvog Nacionalnog susreta članova VB. Osim toga pripremaju se i razna događanja između 16. i 23. rujna u Zagrebu (predstavljanje knjiga, Provincijski spot, izvedba mjuzikla Život za život i Međunarodni simpozij o Vojsci Bezgrešne i masoneriji) te veliko hodočašće u Lurd i Fatimu (8 autobusa). Fra Milan Kos, slovenski provincijal izvijestio je sve prisutne o organiziranju duhovnog kapitula na Ptujskoj Gori s temom Vojske Bezgrešne. Gosti predavači biti će fra Rafaele di Muro i fra Josip Blažević. Priprema se i kratak film o Vojsci Bezgrešnoj koji priprema fra Danilo Holc. Fra Tomislav Glavnik izvijestio je braću o pripremi filma o Hrvatskoj provinciji.

Fra Nikola Šantek je izvijestio braću o skorašnjem susretu klerika u Engleskoj te o organizaciji zajedničkog susreta klerika Hrvatske i Slovenske provincije koji će se održati krajem rujna u Sisku.

Zajednički susret smo završili molitvom Andeo Gospodnjem u 12.05 sati. Usljedio je ručak, a nakon ručka smo nastavili Definitorij naše Provincije u 13.30 sati.

Fra Željko Klarić je izvijestio o tijeku priprema obnove dijela vinkovačkog samostana BSM. Fra Tomislav Glavnik je govorio o trenutnoj situaciji u Domu sv. Maksimilijana Kolbea.

Dogovoreno je da će slijedeća sjednica Definitorija biti održana u četvrtak 4. svibnja 2017. godine s početkom u 8.00 sati.

Trideset i treću sjednicu Definitorija završili smo u 14.20 sati.

KRONIKA PROVINCJSKIH DOGAĐAJA

4. do 6 siječnja 2017.

U sjemenišnim prostorijama u Zagrebu održane duhovne vježbe za ministrante. Na duhovnim vježbama sudjelovalo je četrnaest ministranata iz naših župa i samostana: Molve, Novi Marof, Novo Selo-Vinkovci, Sisak, Šibenik i Zagreb.

6. siječnja 2017.

Blagoslov samostanskih prostorija u našim samostanima.

7. siječnja 2017.

U župi sv. Ivana Krstitelja u Puli organizirane Žive jaslice.

8. siječnja 2017.

U župi sv. Antuna Padovanskog u Novom Marofu održan koncert pjevačkog zbor iz Strahoninca i mlađih glazbenika iz novomarofske glazbene škole.

U župi sv. Josipa Radnika u Sisku održan koncert VIS »fra Vjekoslav Mičuda« iz Novog Sela.

10. siječnja 2017.

Varaždinska televizija snimila je 25 minutnu reportažu o Veritasu - Glasniku sv. Antuna Padovanskoga koja je već prikazana na Varaždinskoj TV.

14. do 19. siječnja 2017.

Generalna vizitacija u zagrebačkom samostanu Svetoga Duha.

16. siječnja 2017.

Održana 31. redovita sjednica Definitorija.

U Zagrebu održan sastanak zainteresiranih za organizaciju proslave 100. obljetnice Vojske Bezgrešne.

Generalni vizitator posjetio Klerikat i slavio svetu misu.

17. siječnja 2017.

Susret Provincijalnog ministra s mons. Tomislavom Rogićem, biskupom šibenskim.

19. siječnja 2017.

Susret Provincijalnog ministra i fra Milana Holca, generalnog vizitatora s kard. Josipom Bozanićem u Zagrebu. Potvrđeno je da će glavna proslava 100. obljetnice utemeljenja Vojske Bezgrešne biti 23. rujna 2017. godine kada će svetu misu predslaviti kard. Josip Bozanić. Toga dana proslavit ćemo i Dan Provincije.

23. siječnja 2017.

Susret Provincijalnog ministra s mons. Draženom Kutlešom, biskupom porečkim i pulskim u Zagrebu.

1. do 3. veljače 2017.

Provincijali, hrvatski fra Josip Blažević, i slovenski fra Milan Kos, od 1. do 3. veljače 2017. godine, boravili su u Kopenhagenu, u koji su otpratili dvojicu naše subraće, fra Tomislava Cvetka iz Hrvatske i fra Tomaža Majcena iz Slovenije, koji će započeti učenje danskog jezika u svrhu otvaranja naše misijske kuće.

5. do 10. veljače 2017.

Održan prvi turnus duhovnih vježbi u Zagrebu. Na duhovnim vježbama sudjelovali su: fra Đuro Hontić (Pula - Sv. Ivan), fra Filip Pušić (Molve), fra Ilija Miškić (Vinkovci - Novo Selo), fra Martin Dretvić (Vinkovci - Sv. Antun), fra Nikola Rožanković (Padova), fra Zdravko Tuba (Cres), fra Augustin Kordić (Šibenik), fra Zvonimir Zlodi (Zagreb), fra Maksimiljan Herceg (Zagreb), fra Ambrož Knežić (Zagreb), fra Josip Priselac (Zagreb), fra Pero Džida (Zagreb), fra Ivan Karlić (Zagreb), fra Miroslav Štuban (Zagreb) i fra Michael Pavić (Zagreb).

15. veljače 2017.

U Nacionalnom svetištu sv. Josipa u Karlovcu otvorena izložba »Put sandala« o životu sv. Nikole Tavilića.

20. veljače 2017.

Na poziv provincijalnog ministra fra Josipa Blaževića u Sisku održan prvi u nizu radnih susreta sa svrhom temeljite priprave sljedećeg redovitog provincijskog kapitula u veljači 2018. godine. Na sastanak su se odazvala desetorica braće (fra Josip

Blažević, fra Ljudevit Maračić, fra Nikola Šantek, fra Marko Vrdoljak, fra Josip Petonjić, fra Zdravko Tuba, fra Martin Dretvić, fra Roko Bedalov i fra Vladimir Vidović), a petorica su pismeno poslala svoje prijedloge (fra Miljenko Hontić, fra Ivan Bradarić, fra Đuro Vuradin, fra Ivan Penava i fra Ambroz Knežić).

26. veljače 2017.

Održana 32. sjednica Definitorija.

Najstariji član Provincije fra Zvonimir Zlodi u Zagrebu proslavio 70. obljetnicu ređenja.

27. veljače 2017.

Konstituirajuća sjednica Organizacijskog i Izvršnog odbora u povodu trogodišnje priprave za veliki jubilej pedeset godina od proglašenja svetim prvog hrvatskog kanoniziranog sveca, sv. Nikole Tavilića (1970.- 2020.)

Fra Vilček Novački stigao u Split gdje će proboraviti nekoliko mjeseci prije svečanih zavjeta.

10. ožujka 2017.

Fra Ivanu Lotaru dodijeljena diploma o završetku KBF-a u Zagrebu i dekanova nagrada za izvrstan diplomski rad.

12. ožujka 2017.

U župnoj crkvi Sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu blagoslovljeno je zavjetno mjesto u koje je smješten relikvijar s moćima sv. Antuna.

13. do 15. ožujka 2017.

U organizaciji Konferencije nacionalnih duhovnih asistenata Franjevačkoga svjetovnog reda (OFS) i Franjevačke mlađeži (Frama) održan je XI. nacionalni tečaj za duhovne asistente u Samoboru. Uvodno predavanje o suradnji prezbitera, redovnika i laika održao je mr. fra Žarko Relota. Na tečaju su sudjelovali fra Vladimir Vidović i fra Josip Ivanović, a sudionike su pozdravili provincijali: fra Josip Blažević i fra Ilija Vrdoljak.

16. do 19. ožujka 2017.

U župi sv. Josipa Radnika u Sisku držana Franjevačka korizmena duhovna obnova. Voditelji franjevačke obnove bili su fra Milan Gelo, fra Filip Pušić i fra Vladimir Vidović.

20. ožujka 2017.

Otvorena izložba fotografija »Put sandala. Život sv. Nikole Tavilića prema izvješćima o mučeništvu« u sisačkom Velikom Kaptolu. Izložbu su predstavili i otvorili sisački biskup Vlado Košić i rektor Hrvatskog nacionalnoga svetišta svetog Nikole Tavilića u Šibeniku fra Ivan Bradarić.

22. ožujka 2017.

Sprovod s. Celine (Ivke) Marjanović na Mirogoju predvodio fra Martin Jaković, provincijski vikar, a misu predslavio fra Josip Blažević, provincialni ministar.

25. ožujka 2017.

U organizaciji »Veritasa« i župe sv. Antuna Padovanskog, a pod vodstvom fra Nikole Šanteka i fra Zvonimira Pervana, 110 hodočasnika pohodilo je Padovu, Arcellu i Camposampiero.

27. ožujka 2017.

Bratstvo samostana sv. Antuna Padovanskoga iz Siska imalo je dan sabranosti i molitve u samostanu u Olimju.

VIJESTI IZ PROVINCIIJE

FRA IVAN KARLIĆ POSTAO DOPISNI ČLAN PAMI

Predsjedništvo Papinske međunarodne marijanske akademije (PAMI – Pontificia Academia Mariana Internationalis) na svojoj sjednici, održanoj 16. listopada 2016. u Rimu, jednoglasno je imenovalo prof. dr. sc. Ivana Karlića i doc. dr. sc. s. Valeriju Kovač dopisnim članovima spomenute Akademije.

O tome ih je dopisom iz Vatikana izvijestio predsjednik PAMI-a p. Vincenzo Battaglia. Novi članovi dobili su i svečanu povelju o imenovanju, koju je također potpisao Predsjednik Battaglia.

Prema aktualnom stanju, Hrvatski mariološki institut sada ima 13 članova u PAMI: Petar Lubi-

na (redovni član), Vitomir Belaj, Marijan Biškup, Bonaventura Duda, Hrvatin Gabrijel Jurišić, Ivan Karlić, Vlado Košić, Valerija Kovač, Ljudevit Mačačić, Hrvinka Mihanović-Salopek, Marija Mirković (dopisni članovi) te Lovro Cindori i Edo Peričić (počasni članovi).

DUHOVNE VJEŽBE ZA MINISTRANTE U ZAGREBU

U već ustaljenom siječanjskom terminu od 4. do 6. siječnja i ove godine održane su duhovne vježbe za ministrante sedmih i osmih razreda. Sudjelovalo je četrnaest ministranata iz naših župa i samostana: Molve, Novi Marof, Novo Selo-Vinkovci, Sisak; Šibenik i Zagreb.

Bilo je nekoliko različitih tema koje su svaka na svoj način prikazivale znakove i značenje Božjega poziva. Tako je bio prikazan Mojsijev poziv, poziv i poslanje svetoga Maksimilijana Kolbea, poziv i život svete Katarine Laboure, itd. Sve je zaokruženo temom o »Čudotvornoj medaljici« i 100. obljetnici utemeljenja Vojske Bezgrešne.

Voditelj duhovnih vježbi bio je fra Josip Petrić, magister sjemeništaraca i promicatelj duhovnih zvanja. U programu mu je pomogao sjemeništarac Erik Matejak koji je aktivno sudjelovao na ovih duhovnim vježbama.

Fra Josip Blažević, provincijalni ministar slavio je svetu misu u kojoj je kroz prizmu smisla života i životnog poslanja govorio o Božjem pozivu. Tijekom duhovnih vježbi u ostvarenju rekreativnog dijela svoju je pomoć dao i fra Ivan M. Lotar.

MISIJE U DANSKOJ

Provincijali, hrvatski fra Josip Blažević, i slovenski fra Milan Kos, od 1. do 3. veljače 2017. godine, boravili su u Kopenhagenu, u koji su otpratili dvojicu naše subraće, fra Tomislava Cvetka iz Hrvatske i fra Tomaža Majcena iz Slovenije, koji će započeti učenje danskog jezika u svrhu otvaranja naše misijske kuće. Fra Tomislav i fra Tomaž su se prethodno pripravljali za misije kroz višemjesečni tečaj organiziran od strane našega Reda.

Prvoga dana ručali s danskim biskupom mons. Czeslawom Kozonom, poljskoga podrijetla, i generalnim vikarom Nielsom Engelbrechtom, te u popodnevnom razgovoru razjasnili neka praktična pitanja. Obišli su prostorije kata biskupske kurije u centru Kopenhagena, ranije mjesto boravka isusovaca, koji je preuređen u samostan za dolazak franjevaca konventualaca u Danskoj. Cijeli kompleks je predivno obnovljen, topao, pun svjetla, lijepo osmišljen, ima tri apartmana za fratre i četvrti za gosta, kuhinju, prostranu blagovaonicu i ništa manje prostranu sobu za dnevni boravak. Prostорије je potrebno još opremiti namještajem i pribaviti uporabnu dozvolu kako bi se naša braća u nju mogla nastaniti. Do ishođenja uporabne dozvole dvojica naše subraće stanovat će kod poljskih Redemtorista. Predvečer prvoga dana priključio im se i fra Miljenko Hontić, generalni asistent, koji je u Kopenhagen stigao letom iz Rima. Dan je završio večerom s biskupom i generalnim vikarom u biskupskom dvoru.

Drugoga dana središnji događaj bila je zajednička sveta misa koju je predslavio fra Miljanko Hontić uz koncelebraciju šestorice naše braće iz Švedske koji su došli podijeliti radost nove prisutnosti franjevaca konventualaca u Danskoj. Fra Miljenko je izrazio radost što na blagdan posvećenog života naš Red započinje svoju prisutnost na danskom tlu. Na zajedničkom ručku priključio se i danski biskup koji, zbog sprovoda jednog svećenika, nije mogao sudjelovati na podnevnoj misi toga dana. Nazočne je pozdravio i izrazio vidnu radost zbog dolaska franjevaca konventualaca u Dansku.

Posljednjega dana u biskupskoj kapelici misu je predvodio biskup mons. Czeslaw a koncelebrirali su hrvatski i slovenski provincijal uz prisustvo dvoju poljskih časnih sestara koje služe biskupu. Nakon doručka provincijali su se oprostili od biskupa koji ih je otpratio do zračne luke.

Ako sve bude teklo po predviđanju, i naša braća svladaju danski jezik koji je, prema svim dosadašnjim pokazateljima izrazito prkosan prema onima koji ga žele naučiti, naša misija mogla bi započeti kroz nekih godinu dana. Već prema napretku u svladavanju jezika braća bi preuzimala upravljanje dvjema župama u središtu Kopenhagena. Podsjetimo da će fra Tomislav i fra Tomaž preuzeti upravljanje dvjema župama, župom Presvetog Srca Isu-

sovoga i župom Presvetog Oltarskog Sakramenta u središtu Kopenhagena.

ODRŽAN SUSRET PRIPRAVE REDOVITOGA PROVINCJSKOG KAPITULA U SISKU

Na poziv provincijalnog ministra fra Josipa Blaževića u ponедјeljak 20. veljače 2017. godine u Sisku održan je prvi u nizu radnih susreta sa svrhom temeljite priprave sljedećeg redovitog provincijskog kapitula u veljači 2018. godine. Na sastanak su se odazvala desetorica braće (fra Josip Blažević, fra Ljudevit Maračić, fra Nikola Šantek, fra Marko Vrdoljak, fra Josip Petonjić, fra Zdravko Tuba, fra Martin Dretvić, fra Roko Bedalov i fra Vladimir Vidović) a petorica su pismeno poslala svoje prijedloge (fra Miljenko Hontić, fra Ivan Bradarić, fra Đuro Vuradin, fra Ivan Penava i fra Ambroz Knežić). U bratskoj atmosferi međusobnog uvažavanja i dobrom jernosti pročitana su pristigla pisma, potom se pristupilo diskusiji na temu provincijskih prioriteta koje je izložio provincijalni ministar, te se na kraju razgovaralo o peticiji koju su potpisala 32 brata koji traže da se provede nova rasprava po pitanju odluka prošlogodišnjeg Izvanrednog provincijskog kapitula o zatvaranju samostana- župa u Molvama i Puli.

Nastavak rada na provincijskim prioritetima uslijedit će tijekom Korizme kroz susrete provincijala s braćom pojedinih samostana u vrijeme kanonske vizitacije. Sinteza svih prikupljenih prijedloga biti će predmetom trećeg radnog susreta na temu provincijskih prioriteta o čijem datumu će braća biti naknadno obaviještena.

FRA ZVONIMIR VJEKOSLAV ZLODI PROSLAVIO 70. OBLJETNICU SVEĆENIČKOG REĐENJA

U nedjelju, 26. veljače 2017. godine, u krugu redovničke zajednice franjevaca konventualaca, uz koncelebraciju desetak svećenika, fra Zvonimir Vjekoslav Zlodi proslavio je 70 godina svećeništva. Svetu misu predslavio je župnik fra Martin Jaković a propovijedao provincijalni ministar fra

Josip Blažević. Na kraju mise o. Zvonko zahvalio je Bogu, Crkvi, Provinciji i vjernicima za sve primjene milosti i ljubav.

U svojoj prigodnoj propovjedi provincijalni ministar predstavio je život i djelo o. Zvonimira čiji mirni život kroz nemirna vremena svjetli kao primjer koji govori o prolaznost svega te da samo Bog ostaje.

ODRŽAN PRVI TURNUS DUHOVNIH VJEŽBI U ZAGREBU

Prvi turnus ovogodišnjih duhovnih vježbi naše Provincije održan je u samostanu Svetog Duha u Zagrebu od 5. do 10. veljače. Duhovne vježbe držao je o. Vinko Mamić, karmeličanin.

A u duhovnim vježbama sudjelovali su: Fra Đuro Hontić (Pula-Sv. Ivan), fra Filip Pušić (Molve), fra Ilija Miškić (Vinkovci-Novo selo), Fra Martin Dretvić (Vinkovci-Sv. Antun), fra Nikola Rožanković (Padova), fra Zdravko Tuba (Cres), fra Augustin Kordić (Šibenik), fra Zvonimir Zlodi (Zagreb), fra Maksimiljan Herceg (Zagreb), fra Ambroz Knežić (Zagreb), fra Josip Priselac (Zagreb), fra Pero Džida (Zagreb), fra Ivan Karlić (Zagreb), fra Miroslav Štuban (Zagreb), fra Michael Pavić (Zagreb).

Duhovne vježbe bile su posvećene svetopisamskom poimanju vjere i molitve. Voditelj, o. Vinko

Mamić, bibličar, kako je dobro i sadržajno govorio o potrebi vjere i molitve za nasljedovanje Isusa Krista. Dnevno su održana tri razmatranja s onim za vrijeme sv. Mise. Osim toga obavljale su se i razine pobožnosti (klanjanje pred Presvetim sakramentom, križni put, krunica ...).

SJEDNICA ORGANIZACIJSKOG I IZVRŠNOG ODBORA ZA PRO- SLAVU JUBILEJA 50. GODIŠNICE PROGLAŠENJA SVETIM NIKOLE TAVILIĆA

U Šibeniku je održana konstituirajuća sjednica Organizacijskog i Izvršnog odbora u povodu trogodišnje priprava za veliki jubilej pedeset godina od proglašenja svetim prvog hrvatskog kanoniziranog sveca, sv. Nikole Tavilića (1970.-2020.) kao i jubilejska godina 2020.

Na sjednicu su se odazvali svi članovi kojima je inicijator ovoga susreta, samostan sv. Frane, poslao poziv te oni čine ovaj Odbor. Članovi organizacijskog odbora: mons. Tomislav Rogić, biskup šibenski; dr. Željko Burić, gradonačelnik; fra Josip Blažević, provincialni provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca; fra Joško Kodžoman provincialni Provincije Presvetog Otkupitelja; s. Nevenka Gragat, vrhovna poglavarica sestara od Bezgrešne; fra Ljudevit Maračić; fra Ivan Bradarić, rektor svetišta; fra Augustin Kordić, vikar samostana sv. Frane; don Krešimir Mateša, katedralni župnik; fra Žarko Relota, gvardijan samostana sv. Frane Split; g. Hrvoje Zekanović, saborski zastupnik; g. Ivo Kronja, voditelj tiskovnog ureda Šibenske biskupije i Mladena Baran Jakelić – pročelnica u gradskoj upravi grada Šibenika. Izvršni odbor će se sastati u utorak 7. ožujka u 10.00 sati.

Joško Kodžoman i fra Ivan Bradarić. Uslijedila je rasprava i davanje prijedloga i vizije kako bi to trebalo izgledati.

Dva su važna aspekta: duhovno-liturgijski koji bi trebao organizirati hodočašća, pripremati devenice i raditi na širenju kulta sv. Nikole Tavilića. Drugi aspekt je kulturno-znanstveni koji će organizirati znanstvene simpozije, mjesecna predavanja, likovne kolonije i slično. Za provedbu ovih i drugih vrlo konkretnih programa pobrinut će se Izvršni odbor u sastavu: mons. Marinko Mlakić, generalni vikar Šibenske biskupije; fra Ivan Bradarić, rektor svetišta; fra Tomislav Glavnik definitor i ekonom Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca; fra Filip Milanović Trapo, župnik župe Gospe vanka grada; g. Hrvoje Zekanović, saborski zastupnik; g. Ivo Kronja, voditelj tiskovnog ureda Šibenske biskupije i Mladena Baran Jakelić – pročelnica u gradskoj upravi grada Šibenika. Izvršni odbor će se sastati u utorak 7. ožujka u 10.00 sati.

Pred ovim odborima je velik posao i puno dobrih projekata koje će trebati organizirati. Sve je međutim usmjereno prema jubilejskoj godini koja bi – takva je želja odbora – trebala biti otvorena za cijelu Crkvu u Hrvata od 14. studenoga 2019. i trajala bi isto do blagdana sv. Nikole Tavilića 2020. U toj godini bi se trebalo organizirati i zahvalno hodočašće u Rim, u nedjelju 21. lipnja 2020., gdje bi zahvalili Papi za prvog hrvatskog sveca. Također je predviđeno i biskupijsko hodočašće u Svetu zemlju 2019. i hodočašće »Nikolinom Bosnom« 2018. koje bi bilo povjereno Vijeću franjevačkih zajednica.

BLAGOSLOV ZAVJETNOG MJESTA RELIKVIJARA SV. ANTUNA

Prije početka euharistijskoga slavlja za župljane i župu sv. Antuna, u nedjelju, 12. ožujka 2017. u župnoj crkvi Sv. Antuna Padovanskoga na Svetom Duhu blagoslovljeno je zavjetno mjesto u koje je smješten relikvijar s moćima sv. Antuna.

Zavjetno mjesto blagoslovio je fra Josip Blažević, provincialni ministar naše Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca.

Nakon blagoslova, proslavljena je sveta misa 2. korizmene nedjelje. U koncelebraciji su bili fra Martin Jaković, provincijski vikar i župnik župe sv. Antuna Pad., fra Tomislav Glavnik, gvardijan samostana Svetog Duha, fra Maksimilijan Herceg i fra Ljudevit Maračić.

Fra Josip Blažević je u svojoj homiliji povezao poruku svih korizmenih nedjelja, koje evanđeoskim ulomcima upućuju na gledanje Preobraženja Gospodinova, koje ima višeslojnu poruku. Najočitiji poziv vjernicima današnjice jest poziv na Euharistiju, u kojoj se upravo preko euharistijskoga kruha preobražuju i sami vjernici. Osim toga, molitva jest jedno od sredstava koje je kao i Gospodinu Isusu bila povlašteno mjesto razgovora i preobrazbe. Tako i vjernici, kršćani u teškim životnim trenutcima ne padaju u očaj, već na koljena, kako bi svoje životno stanje preobrazili u pobjedu nad kušnjama, grijehom i svime onime, što zasjenjuje sliku Božju u njima.

Blagoslovljeno novo zavjetno mjesto u Svetoduškom svetištu sv. Antuna također nastavlja i dalje biti mjesto molitve, kamo svraćaju žalosni, bolesni i nevoljni dolazeći iz obližnjih bolnica, ali i zahvalni, kako bi Bogu zahvalili na uslišanju zadobivenom po zagovoru sv. Antuna. Svetoduški brijeđ na kojem stoji crkva sv. Antuna jest zagrebački Tabor-Gora Preobraženja onima, koji Boga istinski traže – rekao je fra Josip Blažević u svojem promišljanju.

Na završetku svete mise okupljenim vjernicima obratio se fra Tomislav Glavnik, gvardijan samostana Svetog Duha, istakavši nekoliko povijesnih činjenica, koje su između ostalog dovele do ostvarenja posebnog zavjetnog mjeseta u crkvi sv. Antuna Pad. Naime, 1945. godine, zatvorena su bočna cr-

kvena vrata, koja gledaju prema ulici Svetog Duha, zbog čestih ometanja litrugiskih slavlja od strane komunističke mladeži. Tijekom vremena nije bilo potrebe za otvaranjem bočnih vrata, a kako je Samostan Svetog Duha dobio relikviju i moćnik sv. Antuna od Papinske bazilike sv. Antuna u Padovi, tražilo se prikladno mjesto za njegove smještanje.

Na inicijativu samostanskog bratstva, arhitekt Željko Kovačić je izradio arhitektonski projekt, koji je potom odobren od Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode u lipnju 2016. godine. Usvojeni i odobreni arhitektonski projekt prati ideju i linije jednostavnog i skladnog projekta crkve, kako ju je zamislio Juraj Denzler, projektant crkve i arhitekt Bernardo Bernardi, projektant jednog dijela crkvenog interijera.

Radovi oko otvaranja bočnih vrata i izmještanja zida započeli su u rujnu 2016. da bi se nakon pomnih priprema nastavili početkom 2017. godine.

Radovi su realizirani uz materijalne darove štovatelja sv. Antuna i Samostana Svetog Duha franjevaca konventualaca.

Kamenarske radove izvela je firma F.I.C., vl. Mladena Kvesića iz Zagreba, stolarsko-strojobravarske radove izvela je firma SENČAR-METAL, vl. Josipa Senčara iz Nedelišća, restauratorske radove izveo je viši konzervator-restaurator Ante Čulo, zaštitnu stakleno-metalnu vitrinu za relikvijar izradila je firma GLASSBAU-HAHN iz Frankfurta, a video nadzor i alarmni sustav uvela je firma ECCOS inžinjering iz Zagreba.

Fra Tomislav Glavnik je spomenuo da župa sv. Antuna slavi 85. obljetnicu utemeljenja, te je izrazilo nadu da bi uz molitvenu i materijalnu podršku štovatelja sv. Antuna do konca 2017. bio završen projekt ing. Jurja Denzlera kroz ostvarenje oltarne slike, koja će prikazivati sv. Antuna Padovanskoga.

FRANJEVAČKA KORIZMENA DUHOVNA OBNOVA U SISKU

U župi sv. Josipa Radnika u Sisku od 16.3. do 19.3. održala se Franjevačka korizmena duhovna obnova. Program je započeo u četvrtak 16.3. u 18.15 sati molitvom franjevačke krunice koju je animiralo mjesno bratstvo Franjevačkog svjetov-

nog reda potom je uslijedila sveta misa i kateheza za odrasle na temu Obrati se i vjeruj evangelju – ‘Ljepota Božjeg stvorenja se sastoji u njegovoj sposobnosti da se mijenja’ koju je imao fra Filip Pušić.

U petak, 17.3.2017. godine od 9.00 do 10.00 sati bio je susret za vjeroučenike prvih i drugih razreda osnovne škole, a od 10.30 do 12.00 sati susret za vjeroučenike trećih i četvrtih razreda osnovne škole na temu: U radionici svetoga Josipa. Poslijepodnevni dio započeo je u 16.30 sati molitvom Večernje i izlaganjem Presvetog oltarskog sakramento i klanjanjem u šutnji. Za to vrijeme bila je prilika za svetu isповijed i osobni razgovor i molitvu. U 18.15 sati uslijedila je pobožnost križnoga puta. Potom je bila sveta misa i kateheza za odrasle na temu: »Ni ja te ne osuđujem. Idi i od sada više nemoj grijesiti« koju je imao fra Milan Gelo. U sуботу од 9.00 до 10.30 сати био је сусрет за пете и шесте разреде основне школе, а од 11.00 до 12.30 сати за седме и осме разреде основне школе на тему: Што ћуја на светој миси? Poslijepodnevni program započeo je u 16.30 molitvom Večernje i euharistijskim klanjanjem te prilikom za svetu isповijed i osobni razgovor i molitvu. U 18.15 sati bila je pobožnost Blaženoj Djevici Mariji i sveta misa. U 20.00 sati bio je susret za mlade na temu: Update! Ispovijedi se!

Franjevačka korizmena duhovna obnova završila je u nedjelju, 19.3. euharistijskim slavlјima u župnoj crkvi sv. Josipa te u filijalnim crkvama u 9.00, 10.00, 11.30 i 19.00 sati. Pod večernjom sve-

tom misom mjesno bratstvo OFS-a proslavilo je svoga nebeskog zaštitnika sv. Josipa. Svetu misu je propovijedao trajni đakon Sisačke biskupije Vjeko Uvalić, član OFS-a, otac petero djece i vjeroučitelj u školi, nakon čega je bilo bratsko druženje kojem se priključilo i mjesno bratstvo OFS-a iz Hrvatskog Čuntića sa svojim duhovnim asistentom fra Petrom Žagarom. Voditelji franjevačke korizmene duhovne obnove bili su fra Milan Gelo, fra Filip Pušić i fra Vladimir Vidović.

SUSRET DEFINITORIJA HRVATSKE I SLOVENSKE PROVINCIIJE U ZAGREBU

U četvrtak, 30. ožujka u Zagrebu se održao tradicionalni susret Definitorija Hrvatske provincije sv. Jeronima franjevaca konventualaca i Slovenske provincije sv. Jožefa. Nakon molitve i pozdrava razgovaralo se: o organiziranju odlaska na susret ‘Giovani verso Assisi’, koji će se održati u ljeto 2018. u Asizu, o otvaranju zajedničke prisutnosti u Danskoj, o obilježavanju 100. obljetnice Vojske Bezgrešne te o Srečanju/Susretu braće obje Provincije koji će se ove godine dogoditi na Ptujskoj Gori. Na kraju sastanka razgovarano je o susretu bogoslova CEC-a u Engleskoj i o planiraju susreta bogoslova Hrvatske i Slovenske provincije u Sisku krajem mjeseca rujna. Susret smo završili ručkom i obilaskom crkve sv. Antuna i prostorija Veritasa i udrugе Vojske Bezgrešne.

FRA IVAN LOTAR

**SVEĆENIČKO REĐENJE
17. LIPNJA 2017. U 10.00 SATI
U ZAGREBAČKOJ KATEDRALI**

**MLADA MISA
2. SRPNJA 2017. U 10.00 SATI
U CRKVI SV. ĆIRILA I METODA, VINKOVCI**

FRA ZVONKO ZLODI »UMJETNIK ŽIVOTA«

(Zagreb, 70. godišnjica misništva)

fra Josip Blažević, prov.

VJEKOSLAV ZLODI, sin pok. Jurja i pok. Monike r. Megla, rođen je 28. travnja 1923. godine u Zagrebu. Kršten je iste godine u župi sv. Blaža u Zagrebu. U devetoj godini ostaje bez majke, na koju mu ostaje tek uspomena, ali i duboka zahvalnost. Od tada mu njegova starija sestra postaje ujedno i majka.

- Osnovnu školu i malu maturu završio je prije punih 80 godina (1937.), u Zagrebu.
- Iste godine stupio je u sjemenište franjevaca konventualaca, formiran vjerski i nacionalno kroz onodobne katoličke organizacije u punom cvatu, poput Katoličke Akcije i križara, kojima su svetoduški fratri bili duhovnici.
- Započinje novicijat početkom Drugoga svjetskoga rata, 1939. godine, u Ptiju, »tom starodrevnom slovenskom gradiću, koji ima toliko sličnosti sa Asizom i Umbrijom«.
- Prve zavjete položio je u Ptiju 28. kolovoza 1940., a svećane 1944. u Rimu.
- Godine 1942., završio je Gimnaziju u Zagrebu.
- Od 1942. do 1947. studira u Rimu, 1945. stekao je bakalaureat na Papinskom Sveučilištu sv. Bonaventura u Rimu, a 1947. na Papinskom Sveučilištu Gregorijana u Rimu stekao je i licencijat iz teologije.
- Za svećenika je zaređen u bazilici sv. Ivana Lateralanskoga u Rimu u subotu 1. ožujka 1947., što znači da će za samo 2 dana, na Pepelnici, napuniti ravno 70 godina svoga svećeničkog služenja. Pod naslovom »Mladomisnik, o. Zvonko

Zlodi pjeva prvu sv. misu daleko od svojih milih» časopis »Križ« od travnja 1947. bilježi da je dan nakon ređenja, dakle u nedjelju 2. ožujka iste godine, o. Zvonko prikazao svoju prvu »Nekrvnu Žrtvu u krugu svojih sunarodnjaka. Ta rijetka sreća, da je mogao proživjeti te časove svoga života u Rimu, tom središtu svega kršćanstva, donekle je ublažila bol, što za njegovoj mladoj misi nije bila prisutna njegova obitelj i što tu svoju rijetku prigodu nije mogao proslatiti u svom nezaboravnom, bijelom Zagrebu.« Isti anonimni novinar zaključio je svoj izvještaj riječima: »U Ocu Zvonku naš Red ima jednog od rijetkih redovnika, koji nosi toliko privrženosti prema njemu i prema svojoj dragoj Provinciji; Sv. Crkva dobiva u njemu jednog svećenika, koji imade za ideal iznad svega ljubav Kristovu, puno svete gorljivosti za slavu Božju i spas duša; njegova obitelj dobila je uzor svećenika, kao najljepšu naravnu i svrhunaravnu nagradu za sve što je žrtvovala za njega; i napokon njegova Hrvatska Domovina, koju on neopisivo ljubi, dobiva u njemu jednoga od vjernih svojih sinova, od koga toliko očekuje. Našem mladom leviti u vinogradu Gospodnjem neka su naše usrdne čestitke i najtoplije želje!«

Iz današnje perspektive možemo ustvrditi da su to bile proročke riječi, poput govora na gori, koje je naš danas manje mladi levit u potpunosti opravdao.

- Od 1947. do 1950. o. Zvonko je u Svetoduškom samostanu bio imenovan kapelanom u bolnici Svetog Duha.
- Od 1950. do 1951. služio je vojni rok.
- Nakon povratka iz JNA postaje isповједnikom u samostanu sv. Franje u Šibeniku kroz 5 godina, do 1956.
- Od 1956. kroz mandat na tri godine obnaša službu gvardijana samostana sv. Franje u Splitu.
- Slijedeći mandat od 1959. do 1962. gvardijan je samostana sv. Franje u Šibeniku.

- Od 1962. do 1968. obnaša službu magistra novaka na Cresu i Pri Svetoj Trojici u Podlehniku.)
  - Od 1968. do 1971. u Zagrebu je bio magistar naših klerika gdje kao profesor predaje i na našoj srednjoj školi za spremanje svećenika ovdje na Svetom Duhu. Mnogim živućim fratrima bio je profesor etike/moralke.
  - Župnik u Petrovaradinu i upravitelj svetišta Majke Božje Tekijske bio je od 1971. do 1972.
  - Narednih 25 godina proveo je kao isповједnik u bazilici sv. Petra u Rimu za hrvatski, slovenski i talijanski jezik, od 1973. do 1998. godine, i nema čega se nije naslušao. Ispovijedao je ljude svih staleža i nacija, iz cijelog svijeta, od djece do biskupa, kardinala i papa.
  - Izabran je za rektora penitencijerije i tu službu obnaša kroz skoro deset godina, od 1979. do 1988. godine
  - Provincijal fra Ilija Miškić dodjeljuje ga za člana Svetoduškog bratstva u Zagrebu od 10. veljače 1999. godine, te je prije par dana u ovome samostanu doživio svoju punoljetnost, navršio punih 18 godina boravka u Zagrebu.
  - Autor je nepreglednog mnoštva članaka u našem Veritasu, recenzent knjiga, a pisao je i za druge časopise, Famiglia cristiana, Apostol Bezgrešne, Fraternitas, i druge. Objavio je desetak knjiga, većina ih je doživjela brojna izdaja, a neke su prevedene i na slovenski jezik. Sve dok ga vid nije izdao bio je službeni provincijski prevoditelj svih dokumenata, a preveo je i nekoliko knjiga.
- - -

Gole činjenice, ovdje jedva pobrojene, malo govore o bujnom i bogatom samozatajnom redovničkom životu našega o. Zvonimira. Makar je živio u burnim vremenima, rođen u Kraljevini SHS, nadživio NDH i Jugoslaviju, doživio Hrvatsku, proživio 2 rata, Drugi svjetski i prošli Domovinski, otac Zvonko utjelovljenje je strpljivosti i marljivosti. Njegovih 70 svećeničkih godina, odsavljenih preko 25.000 misa, broja isповједi da ni ne spominjemo, odaju uzorna redovnika, čovjeka duboke vjere

i pouzdanja u Gospodina. Nije on nikakva medijska zvijezda, njegov skromni svećenički život neće privući reflektore medija, jer medije privlače bombastične vijesti, gdje je tko koga ubio, zaklao ili silovao. Bomba je bombastična vijest, ali ona mnogima oduzima život, mnoge čini invalidima. Mnogo je danas duhovnih invalida koje su iznjedrili suvremeni mediji servirajući im idole, lažne bogove, užitak, zabavu, provode, koji su ih odveli u ponore besmisla i apsurda ljudske egzistencije. Pšenica, međutim, raste tiho, medijski nezapaženo, nikome nije zanimljiv njezin rast, ali od nje se pravi kruh koji uzdržava svijet. Takve su bile godine svećeničkog života oca Zvonimira. Njegovo svećeničko služenje otrlo je mnogu suzu, iscjelilo mnogo srce, vratilo smisao mnogim duhovnim nomadima, mnoge pomirilo sa živim Bogom. Već 70 godina po njegovim riječima Bog poslušno silazi među nas ljude, uprisutnjuje se među nama, utjelovljuje, veliki naš i dobri Bog. Knjiga života oca Zvonimira otkriva nam da je on pravi Umjetnik života. Ljude njegovoga kova ne mogu zaplašiti prijetnje diktatora niti zavesti svjetovna obećanja. Život ga je naučio da sve prolazi, samo Bog ostaje. Ideologije se ruše kao kule od karata, bile one nacističke, fašističke ili komunističke, zuba vremena nisu umakle ni najslavnije holivudske zvijezde, kao ni ljepotice proglašene na sajmovima suvremenih roblja kozmetičke industrije, sve je podložno zakonu prolaznosti i smrtnosti. Mudar je samo onaj čovjek koji je život istrošio služeći Bogu koji nas čeka na kraju svih naših životnih trka. »Dobar sam bio bio«, piše duhovni gigant sv. Pavao, »trku završio, vjeru sačuvao. Stoga, pripravljen mi je vijenac pravednosti kojim će mi u onaj dan uzvratiti Gospodin, pravedan sudac.« Život istrošen za Gospodina s vedrinom očekuje susret s Njime.

- - -

Dragi o. Zvonko, moram vam ovdje i javno iskazati divljenje što vama, skoro stogodišnjaku, strpljivosti ne manjka. Ni sa sobom ni sa drugima. Izdao vas je vid, izdao vas je sluh, ali vas vjera u Boga nije izdala. Divim se vašoj pokretnosti, kako vam ni dalje ništa nije teško, od čišćenja vlastite sobe do slavlja svete mise. Najsnažnije me se dojmila vaša rečenica na početku moga mandata da

biste i dalje mogli isповijedati samo kada bi vas imao tko dopratiti do isповјedaonice. Hvala vam za to svjedočanstvo. Hvala u moje ime, kao provincijala, hvala u ime sve braće naše provincije, hvala u ime ovoga ovdje sabranoga naroda koji vas skoro svako jutro viđa na jutarnjoj misi u 7 sati. U ime

sviju nas čestitam Vam 70 obljetnicu misništva! Neka Vas dobri Bog poživi do njegove svete volje a po zagovoru Bezgrešne Djevice Marije, ove godine slavimo 100 godina od osnutka Vojske Bezgrešne, Crkvi podari novih svećeničkih i redovničkih zvanja koja će mu biti vjerna poput Vas. Amen.

naši pokojni

+ **Davor Relota** (rođ. 13. kolovoza 1985.), nećak našega fra Žarka Relote. Sprovod + Davora je bio u petak, 10. veljače 2017. godine, u 11.00 sati u Lučkom (Zagreb).

+ **Stjepan Jaković**, otac našega fra Martina Jakovića. Sprovod + Stjepana je bio u utorak, 14. veljače 2017. godine, u 14.00 sati na groblju u Molvama.

+ s. **Celina (Ivka) Marjanović**, franjevka misionarka iz Asiza. Sprovod je bio u srijedu 22. ožujka u 12.30 sati na groblju Mirogoj u Zagrebu.

TREĆI FESTIVAL KRŠĆANSKOG KAZALIŠTA 2.-4. | 8.-11. LIJENJA 2017.

MJESTO ODRŽANJA: ZAGREB, Hrvatski dom, Dvorana Sv. Franje na Sv. Dušu ORGANIZATOR: Hrvatska provincija sv. Jeronima franjevaca konventualaca ZA ORGANIZATORA: fra. Ivan Lekić SLEKTOR: prof. dr. sc. Sonja Nikčević FESTIVALSKI ODDR: fra. Ivan Lekić, prof. dr. sc. Sonja Nikčević, Ozana Ivković, Margareta Jorinovac, fra. Nikola Diljan, Erik Matjak.

PRVI VIKEND, 2.-4. LIJENA

ŠO NAM INACE SVETO TKO SU BILI SVETI ISAKIMA UHIBANAS? KAKO IZASIO ŠTO TO POSTAO? KAKO DEDUŠA, KAO MUKOZAL KAO ŽNAK KAO CRONINA!!?

Felik 2. lipnja | 11. listopad

IGOR GAVRIŠC
10:30 MOJ ŽIVOT (dilektant) Izvod: Dramatično plesno skupina Audrena, Osječko PRAZNEĐBA NOVOG STUBNRSKOG KRŠĆANSKOG MUZIKALA NA OTVORENU FESTIVALA
Slo je Franjina pokuška ili tako uronioči mir duse i danas?
10:45 SV FRANJO, MANJIJI BAH NA PUTU MILA DUŠE
nizuli. Režija fra Neko Dugan (Režišorski studij Folklora prometnih znanosti)
Izvod: Grupa Prospexon (Režišorski studij Folklora prometnih znanosti)

Sabato, 3. lipnja

IZDIONICE: Dvorana sv. Franje
10:00 - 14:00: BILJODRAMA s Lubica Radobovac
15:00 - 18:00: TJELO KAO NOŽI DAN U POKRETU (LESU) | MOLITVI
Senko Bošković

SVETI POSTOE I DANASI | Tematika za luturu Trsteviška
Makao (lutrica) u kojoj se može posjetiti franjevinu počku današnjeg svetog
YANKO ANDONOVSKA
10:00 - SVETICA U TAMNI
Režija: Ivana Perčić Izvod: Centar za luturu Trsteviška | Ulica Mala Teresije | Katedralna Velikostana
*Taj iznos predstavlja akta sa mnoštvom

Nedjelja, 4. lipnja

IZDIONICE: Dvorana sv. Franje
10:00 - 14:00: Dramatične igre i vježbe u njihovu Katoličkog vjerovanju
Nada Loginek i Slavko Čović
15:00 - 18:00: RADONIČKA DRAMATSKOG PISANJA: DIZAMINATACIJA,
PRIČI I BAJI SA LIKU IRENO Kolar Vučić

19:30: PRESTAVI ZAŠTE ENOMENIA TIGOR MARTAN

I OS VISOKO ZAŠTE ILLUSTRI
Što je tove blog? Kako je moguće kazalištem mlade „zagrijati“ za sveće || 5
Kraljevi igrotzata o svećima koje su raspoli učenici
TIGOR MARTAN
ILAGO (fazani ubora prema mlađima)
BORIBA ADAMC
STERE, Ante Đurić, Svetozar Kovačić
TIGOR MARTAN
SV. JURAJ
Upravljeni i pedagoški voditelj: Tibor Martan
Izvod: Dramatični društvo „Ozora“ | Dramatička grupa OŠ Vinko

FESTIVAL
KRŠĆANSKOG
KAZALIŠTA

Po treći put organizira se Festival kršćanskog kazališta, kao izbor kvalitetnih predstava koje ne govore samo o Kristu i svećima nego i o nekim temeljnim vrijednostima, kao i važnim odlukama u ljudskom životu. Selektanca je odobrila 19 predstava, koje će izvesti 14 grupe iz 8 gradova u 7 dana. Sudjeluje preko stotinu izvodčica a igraju od mlađih do starih, od dugogodišnje hrvatskog kazališta Kostadinku Velekovske do kuhačice koja u nukama studenata osječke Umjetničke akademije postaje kokoška, od petominutnih predstava do sjeverozapadnih predstava od monodrama Pere Ermanovića iz HNK Split, do studentiškog muzikalisa četverdesetak sudionika!

Raznoliko ali zanimljivo, trogrično ali komično, bilo ali i uz puno glazbe i pleza. Festival vas poziva na predstave na koje slobodno možete pozvati prijatelje, dovesti obitelj, jer to su predstave koje nas radiju ili uzdržu, osnažuju ili potiču na mesto drugočje ali bolje!

DRUGI VIKEND, 8.-11. LIJENJA	
Teretnik, 8. lipnja	IZVOR IZMETU DORA I ZLA
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	KAKO ČUTI BOGA III
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	IZBOR IZMETU DORA I ZLA
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	MEĐUNARODNO GOSTOVANJE NA FESTIVALU
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Pravoslavno kršćansko muzikalno i crkveno izvođenje Kršćana
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	MIKO ČAVRAN IVAN KOSTIĆ NEGOVU PRJATELJU
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Režija: fra Ivan Renović Izvod: RAMA Posude: BH
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	19:30: MEĐUNARODNO GOSTOVANJE NA FESTIVALU
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Pravoslavno kršćansko muzikalno i crkveno izvođenje Kršćana
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	MIKO ČAVRAN IVAN KOSTIĆ NEGOVU PRJATELJU
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Režija: fra Ivan Renović Izvod: RAMA Posude: BH
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	19:30: DAN DALMAČIJE
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Trpljenje, oprijet, luhavanje bliznini Kršćaljki i dancari ili, od Veronike Krasovu vrtnjano do Vukovara naših dana
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	RA ANTE MARČIĆ VERONIKIN RUBAC
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Režija: Marijan Grbovac Izvod: Dramski udruženje Pratiočić/Split Kako suranj s Kroatom mijenja ljude i nekad i danas?
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	SRBNA GLAVASERČ PRICE IZ VUKOVARA
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Multimedija Režija Izvodči: Pero Ermanović HNK Split Kako se u vremenu mijenje i da mache ljubi i prestoli
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Nelešić, 11. lipnja Izvornica sv. Franje
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	PRESTAVLJAVIMO AUTORA KREŠIMIR TIČIĆ
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Vodi: Sonja Nikčević Čovječki taj je pakao istaknute muzike koja to nije moglo biti vijet u novinarima.
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	10:30: DAN DALMAČIJE
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Trpljenje, oprijet, luhavanje bliznini Kršćaljki i dancari ili, od Veronike Krasovu vrtnjano
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	RA ANTE MARČIĆ VERONIKIN RUBAC
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Režija: Marijan Grbovac Izvod: Dramski udruženje Pratiočić/Split Kako suranj s Kroatom mijenja ljude i nekad i danas?
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	SRBNA GLAVASERČ PRICE IZ VUKOVARA
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Multimedija Režija Izvodči: Pero Ermanović HNK Split Kako se u vremenu mijenje i da mache ljubi i prestoli
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Nelešić, 11. lipnja Izvornica sv. Franje
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	PRESTAVLJAVIMO AUTORA KOŽARDAR ROŠNIJAK
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Im morate da prema njegovoj priči:
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	10:15 - 11:00 SJUČ SRCE Izvod: Dubrovački Šeder 11:45 - 12:45 DIVLIJI KONJ Izvod: Tamislav Šveć 13:15 - 14:15 DIVLIJI KONJ Izvod: Rajko Bumbalo
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	SJUČ SRCE Vesela igra o odvratnoj ljetici počinje da je davanje i ljubav, temelj zračenja, divlji konj trča a podrum divlje ljetno u ime slaboće da bi kroz život snijedi da je poslušnici. Gospodarju najveći sljodoci!
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	19:30: TRO JE ČUO A TRO POSUŠAO BOGA?
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Režija dramaturginja: Neško Bogićević Izvod: Dramatična grupa OŠ I Katalinčić Šekspirskog Ivanec Isto ga vidi, što ga prepričaju: Stol nosi u teme preleđi?
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Dramaturg: Iva Maček Bošković Grupa: Ivanec Teatrolog: Vesna Šimunić In dubio servus Eska je oponovala novu (prethodnu) u Crkvici Aljagiću Kraljova parada (Ivanec)
IZVOR IZMETU DORA I ZLA	Režija Ružica Kavali Izvod: Apostoli u Dubrovniku, Slavonski Brod Je li potrebljeno umjeti da bi se pustilo što je to grijeh a što mrljade?

